45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 134 Կ. ՊՈԼԻՍ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 25/8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1901 24 ՁԷՄԱԶԻՒԼ ԱՒԵՐ 1319 — 25 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1317 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷՔԵԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճասէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 ղ.	60 ղ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره خانه سی
باب علی جوارنده ۳۸ نومرولی دائره خصوصه

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս որ հարմնիքի հրաւիրուած ընտանիք մը, խրախճանքներէ վերջ իր տունը վերադարձին ալիւրի ամբարին դատարկ ըլլալը կը մտէ՝ առանցին անգամ պաղ հակադրութեամբ մը, նոյնպէս իրարու այցելող ազգութիւններն ալ մէկ երկու շաբաթ այցելութիւններու չլացուցիչ ժամանակաւոր սպասողութենէն ազատած, հիմա կուգան իրենց ներքին ու արտաքին գործերով զբաղիլ, որոնց վրայ հանդէսներու խրախճանութիւնք վաղանցիկ քող մը քաշած էին կարծես։

Գերմանիոյ մաքսային սակացոյցերու խնդիրը որ Այսխսթակի առաջիկայ նստին քննութեան պիտի առնուի, օրուան էպիական հարցերէն մին դարձաւ կրկին։ Աւստրիա և Հունգարիա իրենց դաշնակցին այս առեւտրական պատերազմին ամէնէն աւելի ենթակայ եղած են ու իրենք ալ փոխադարձ մաքսային պատերազմ կը սպառնան Գերմանիոյ։ Գերմանիոյ նոր սակացոյցերը Աւստրիայի համագործակցութիւնը պիտի իջեցնեն իրենց նախասրած «Հրէնոսի պահակին» (Բրուսիա) նկատմամբ։ Այս առաջին անպատեհութեան պիտի հետեւին ոչ նուազ կարեւոր ուրիշ անպատեհութիւններ ալ, որոնք Գերմանիոյ համար օգտակար չեն կրնար ըլլալ։ Գերմանական արտադրի ապրանքներէն մէկ նշանակելի մաս մը այսօր Աւստրիոյ երկաթուղիներուն միջոցաւ Թրիէսթէ և անկէ արեւելեան նաւահանգիստներ կը զրկուին մինչեւ Մայրագոյն Արեւելք։ Եթէ Աւստրիա գերման ապրանաց դէմ փոխադարձաբար ծանր մաքսեր դնէ, այն ատեն առեւտրական դաշնագիրները նորոգելի հարկ պիտի ըլլայ, ինչպէս որ Հունգարացիները արդէն յայտարարեցին և Աւստրիա կրնայ գերման ապրանքներուն Աւստրիայէն Թրանսիթի ձեւով փոխադրութեան առարկել և նոյն իսկ թոյլատուութիւնը զլանալ։ Աւստրիա գերման ապրանքներու իր հաշուոյն ուրիշ մէկ տեղ փոխադրութեան կրնայ ուղղակի կամ անուղղակի կերպով հակառակիլ։ ասիկա թէեւ Աւստրիոյ ալ անմիջական շահերուն կը վնասէ, սակայն գերման տուներու յաճախորդը կրնան Աւստրիացւոց ձեռքը անցընել՝ անոնց կորուսած առաւելութիւնները, երբոր վերջինները յաճախորդին մատուցուին։ Երբեակ զինակցութեան դիրքն ալ շատ խախտած է Մայրագոյն Արեւելքի դէպքերէն ի վեր. Գերմանիոյ անձնասէր ընթացքը Աւստրիոյ և Իտալիոյ տնտեսութեան առիթ տուած է։ Ներքին ուրիշ խնդիրներ ալ պակաս չեն եղած այս տնտեսութեանց աւելի զօրութիւն տալու համար։ Օրինակ՝ համաշխարհական շարժումը որ Բրուսիոյ նախարարութեան ճարտիկ թեւադրութեանց կը հպատակի, կ'ըսուի. նոյնպէս ուրիշ մանր մունր խնդիրներ թէ՝ Աւստրիոյ-Գերմանիոյ և թէ Իտալիոյ-Աւստրիոյ մէջ։ Ասոնց ամէնուն վրայ հիմայ ալ, մաքսային սակացոյցերու խնդիրը երեւան կուգայ որ քիչ յուսահատական չէ, արդիւնքի մասին երբեակ դաշնակիցները իրարու դէմ պաղեցնելու համար։

Այս սակացոյցերը Ռուսիոյ ալ երբեք հաճելի չեն եղած և Ռուսիա ամէնէն աւելի գանգատի իրաւունք ունի այս մասին, քանի որ ուղղակի իր ապրանքները պիտի արգիլուին Գերմանիա մուտ գտնելէ։ Բայխսթակը սակայն պիտի վաւերացնէ՞ գերման երկրագործներուն այս պահանջը. ընկերվարական և գործաւորական անդամները այս ժողովին, մեծ պատրաստութիւններ տեսած են այժմէն և յառաջիկայ նիստերուն շատ փոթորկալի վիճաբանութիւններ պիտի ըլլան։ Թերեւս ծրագիրը բոլորովին մերժուի և այն ատեն Բայխսթակը լուծել հարկ պիտի ըլլայ և կամ Ցոնթ Պիւլովը պիտի վիժի իր ծրագիրով։ Գերմանիա ոը ապրուստի ժամանութեան համար ամէնէն քիչ աւարէջրվոգործաւորներ կան և երկրին ճարտարարուեստական զարգացումն ալ ուղղակի ասոր արդիւնքն է, հիմայ ամէն բան սուղ պիտի դնէ ու սուղ ծախէ, գործաւորն ալ ապրելու բաւական դրամ պիտի պահանջէ իր բարեգնէն, ասոնց հետեւանքը պիտի ըլլայ կա՛մ գործարանին կորուստը, կամ գործաւորին. երկու պարագային ալ գերման ճարտարարուեստը պիտի տուժէ։ Գործադուլները իրարու պիտի յաջորդեն, գործաւորաց պահանջին տեղի տուող գործարանատերերք արտաքին մրցման հետ չկրնալով զուգընթաց երթալ պիտի ստիպուին գործերը դադրեցնել, և այսպէս շատ հանական է որ գրամական ընդհանուր տագնապ մըն ալ հետեւի, ինչպէս որ Ամերիկայի մէջ պատահեցաւ։ Մաք Քինլիի սակացոյցերուն առաջին գործադրուած տարին։ Գերմանիոյ և Երբեակ Զինակցութեան ներկայ անկայուն կացութեան մէջ, Երբեակ Զինակցութիւնը չատ փայլուն և զօրաւոր ապացոյցները տուաւ իր գոյութեան։ Արտաքուստ որքան բարեկամ երեւին Ռուսիա և Գերմանիա, Ռուսիա՝ Գերմաններուն օրէ օր բարգաւաճումը ու զօրութիւնը հաշտ աչքով չի կրնար դիտել. Գերմաններուն գոնէ անկեղծութեան ալ յոյս չունին Ռուսերը՝ Կորզաքովի ձախողուածքէն ի վեր։ Ապագան պիտի ցուցնէ թէ այս երկու երկիրներու բարեկամութիւնը որքան պայմանադրականութենէ հեռի եղած է։

* * *

Թրանսվալի գործերը այս շաբաթ ալ, Անգլիացիներուն ձախող գնացին. կ'երեւայ թէ անգլիացի սպաները նորէն պէտք պիտի կամ էրէէն խաղացած ատենին յանկարծակիի եկան Պոէրներէ, որոնք իրենց գործէն դուրս խաղ չեն ճանչնար և գնացի երես տեսած չեն և միայն զայն Անգլիացիներուն կը զրկեն իրենց խաղերուն առթիւ գործածելու համար լոյս աշխարհին մէջ։ Լօրտ Քիչնէր նոր բան մը ալ յղացաւ այս շաբաթ, պատերազմիկ Պոէրներուն ստացուածքը գրաւել։ Աւ ալ մէկ կողմ պիտի դրուի հարկաւ իր կարգին։ Երբ Անգլիացիները ամէն հաստատուն անօրէնութիւններ միացնելով պաշարման վիճակի վերածեն երկիրը, թերեւս կրնան Պոէրներուն բան մը հակցնել, որք հիմա, սաղմոսական երգերէն ու խզեմի մօտ իրենց պարտականութիւնները կատարելէն զատ բան հասկցած չունին։

* * *

Ճարտնական կառավարութիւնը Քօրէայի 500,000 եէն փոխ առաւ. ասիկայ Ռուսական աղբիւրէ առնուած լուր մը ըլլալուն այնքան կարեւորութիւն չպիտի արժէր եթէ Ճարտնի կառավարութիւնը այս լուրէն քանի մը օր առաջ արտաքին գործոց նախարարութիւնը ամէնէն աւելի չինական և քրիստոնական խնդիրներու մէջ եփուած մէկու մը յանձնած չըլլար։ Նոր նախարարը 1893—95ի Չինաճարտնական պատերազմի ժամանակ կարեւոր բանակցութիւններու մէջ գտնուած է նոյն ատեն արտաքին գործոց նախարարի օգնական ըլլալով, նոյնպէս Բեթերսպուրգի և Պէրլինի դեսպանատուններու մէջ պաշտօնավարած և հուսկ յետոյ չինական վերջին խռովութեանց միջոցին Ճարտնի կողմէ պատուիրակ կարգուած էր։ Ինքը արդէն չինական գործոց ամէն խորութիւններու նոյնպէս Եւրոպայի և Մոսկուայի դիւանագէտներու ամէն գաղտնիներն և գաղտնի գործառնութիւնները մանէն գիտէ։ Այսպիսի դիւանագէտի մը չինական խնդրին լուծուած այս վայրկեանին արտաքին գործոց նախարար կարգուումը անչափ կարեւորութիւն ունեցող խնդիր մը չէ։ Ճարտն անտարակոյս թէ չինական և թէ քրիստոնական խնդիրներու մէջ ազդեցիկ քաղաքականութեան մը պիտի հետեւի։ Առաջին գործը որ Ճարտնցիները պիտի փափաքին ի գլուխ հանել, անտարակոյս դեղին ցեղերու դաշնակցութիւն մը կազմել է։ Այս վաճառին հասնելու համար Ճարտնցիները Չինացիներուն դիւրաղգածութիւնը չատ դիւրացին։ Բէքինի մէջ Պարոն Բէթէլերի հետ միասին մեռած ճարտնական գործակատար Մ. Սուճիհատայի սպանման համար՝ Պէրլին խրկուած ապաշխարական պատգամաւորութեան պէս Թօքիօ դացած պատգամաւորութիւնը չինական արժանապատուութեան նաեւ առաջնորդել ձեւակերպութիւններու չենթարկուեցաւ։

* * *

Կրօնական միաբանութիւններու դէմ ընդհանուր հակակրութիւն մը կը սիրէ այս պահուս Եւրոպայի մէջ կարծես։ Մարդիկը Ֆրանսայէն վանուելէն վերջը Իտալիա, Գերմանիա, Սպանիա, Զուիցերիա, Պելճիգա և Աւստրա-Հունգարիա երթալ կը փափաքէին։ Ֆրանսացւոց ապերախտութեամբ անարդած վանական սոսկիներու բարիքը այս վերջին երկիրները պիտի վայելէին։ Գործը սակայն վերապատուելի Թիսուռեան կամ այլ կարգի հայրերու երեւակայածին համաձայն չեղաւ։ Ամէնէն առաջ Հունգարիա ասոնց իր երկրին մէջ հաստատումը բացել ի բաց արգիլեց, վերջը Իտալիա մուտքնած օրէնքի մը նոր ոգի նոր գոյն տալով կրօնաւորները կէս ճամբէն ետ դարձուց. հիմայ ալ Սպանիա Իտալիոյ օրինակին հետեւեցաւ։ Գերմանիա արդէն քաղաքականութիւնը այնքան ասկն ու վրայ ընող բարի հայրերը իր սահմաններէն ներս չի կրնար մտցնել։ Ամբողջ Եւրոպական երկիրները կարծես բարի քահանաներուն ընել ուզեցին՝ ձեր օգուտը ձեզի, վնասներն ալ որուն որ կ'ուզէք տարէք, մինակ մեզմէ հեռի կեցէք։ Անաւանիկ ընդունելութիւն մը այնպիսի մարդոց որ կեանքերին Քրիստոսի և բարութեան նուիրած են ամէն ազնուալի վնասները հաղորդելով աշխարհին՝ կրօնքի քողին տակ։ Զինական գործերը այսօր յայտնի համարձակ կը ցուցնեն կրօնականներու դերը ազգերու պատմութեան մէջ և միսիոնարութեանց էնթրիքը՝ երկիր մը տակն ու վրայ ընելու մէջ ուր հիւր գացած են միայն։

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

Մանրէները և ծաղկանց փոշոյին մանրէները.—Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէյի այս մասին կարդացած դասախօսութիւնը.—Մաղկանց էֆլիները ու հոտերը նոր պարտադրած մանրէներէ յառաջ կոչուած։

Բասթէօռի և իր աշակերտներու ուսումնասիրութեանց շնորհիւ հաստատուեցաւ թէ ապրեստիկի ու վարակիչ հիւանդութիւնները մանրէ (միքրոպ) կոչուած անտեսանելի արարածներէ յառաջ կուգան, որոնք մարդուս մարմնոյն մէջ մուտ գտնելով կ'սկսին հոն իրենց շահատակութիւնները ի գործ դնել անհամար կեանքեր արժելով, թէեւ այս վնասակար էակներուն ճանչցուելէն ի վեր գիտական ու բժշկական աշխարհը սաստիկ պայքար կը մղէ անոնց դէմ, բայց կը ցուցամ ըսել թէ դեռ շատ անկարող կը գտնուի ասոնց յաղթանակելու գործին մէջ։ Ամենէ տհաճելի համաճարակները՝ որոնց գործած աւերումները պատմութեան էջերուն մէջ սոսկումով արձանագրուած են, անոնքը՝ որոնք կարգ մը երկիրներու պատուհասը եղած են, վերջապէս բազմաթիւ մահաբեր ու տարափոխիկ հիւանդութիւններ մանրէներու գործն են։ Ուրեմն զարմանալի չէ տեսնել, մարդկային կեանքը այս անտեսանելի կենդանիներու ձեռք խաղալիք դարձած։

Մարսողական ու շնչառական խողովակները անոնց մուտքի ընդարձակ դռներն ըլլալով ըստ այնմ կերակուրներով, ջուրով, օդէն և կամ հպումով մեզ կը փոխանցուին։ Արդէն գիտութիւնը ուշի ուշով կ'ուսումնասիրէ փոխանցման միջոցները, որպէս զի կարելի ըլլայ անոնց դէմ պէտք եղած զգուշութիւնները ի գործ դնել։ Ահա այս նպատակաւ Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ, որ ծանօթ է Ռիօ Ճանէյրոյի (Պրազիլիոյ մայրաքաղաք) մէջ դեղին տենդին դէմ ըրած իր ներքուկուներովը, կը յայտարարէ թէ ծաղիկները որք ցարդ մարդուս անվնաս կը կարծուէին, իրենց յատուկ վնասակար մանրէներ կը պարունակին, որոնք հատուածով, կամ ճանճերու միջոցաւ մեզ կը փոխանցուին։

Արդարև, յիշեալ գիտունը ամլացած (stèrilisé) և մշակութեան յարմար միջավայրեր պարունակող խողովակներու մէջ կը լեցնէ ծաղիկներու օրսիկները (anthères), որոնք լրջնահիւթային հոյզեր արտաթորելով աւելի ընդունակ են ընձիւղները իրենց վրայ հասնելու։ Մաղկանց այս զարծարանները՝ ազօտլի լամպարով ամլացած մկրատով կտրած ու վայրկենապէս խողովակին մէջ ձգած է։ Ցիշեալ խողովակներու մէջ յետ մշակման մանրէներ երկուսն եկած են, զոր Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ ուսումնասիրելով տեսած է մանրէներ՝ որոնց բնութիւնը դեռ անծանօթ է, և ախտածին մանրէներ որոնք գոյներ ունին ինչպէս կարմիր, դեղին, կապոյտ-մանիշագոյն, եւն.։ Եթէ Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ չէ խաբուած, այս մանրէներու գոյութիւնը հաւանականաբար պիտի կըրնայ չլուծուած կարգ մը ախտաբանական խնդիրներ լուսաբանել։ Մաղիկներու մէջ գտնուած այս անթիւ ընձիւղները կենդանական միջավայրերու մէջ անցնելով աւելի յարմար կերպով ի կատար պիտի հասնին իրենց զարգացումը։

Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ աւելի յառաջ երթալով կ'ըսէ թէ ծաղկանց գոյներուն և մանրէներու երփնաթիթերուն(pigments) միջև նեռքին կապ մը կայ. նոյնպէս կը յայտարարէ թէ շատ տեսակ մանրէներ կը բարերեն ծաղկին այն հոտը որուն վրայ իրենք կ'ապրին, որպէս զի հեռանան թէ «ծաղկանց գոյները, հոտերը մանրէներէ յառաջ կուգան։» թէեւ արդի գիտութիւնը ընդունած է թէ ծաղկանց գոյները և հոտերը քիմիական հակազդեցութենէ յառաջ կուգան, այսուհանդերձ հաւանական է որ այդ հակազդեցութեանց սկզբնապատճառն ալ մանրէներ ըլլան։

Ասոնք ինչպէս գիտնականը ամլացած (stèrilisé) և մշակութեան յարմար միջավայրեր պարունակող խողովակներու մէջ կը լեցնէ ծաղիկներու օրսիկները (anthères), որոնք լրջնահիւթային հոյզեր արտաթորելով աւելի ընդունակ են ընձիւղները իրենց վրայ հասնելու։ Մաղկանց այս զարծարանները՝ ազօտլի լամպարով ամլացած մկրատով կտրած ու վայրկենապէս խողովակին մէջ ձգած է։ Ցիշեալ խողովակներու մէջ յետ մշակման մանրէներ երկուսն եկած են, զոր Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ ուսումնասիրելով տեսած է մանրէներ՝ որոնց բնութիւնը դեռ անծանօթ է, և ախտածին մանրէներ որոնք գոյներ ունին ինչպէս կարմիր, դեղին, կապոյտ-մանիշագոյն, եւն.։ Եթէ Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ չէ խաբուած, այս մանրէներու գոյութիւնը հաւանականաբար պիտի կըրնայ չլուծուած կարգ մը ախտաբանական խնդիրներ լուսաբանել։ Մաղիկներու մէջ գտնուած այս անթիւ ընձիւղները կենդանական միջավայրերու մէջ անցնելով աւելի յարմար կերպով ի կատար պիտի հասնին իրենց զարգացումը։

Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ աւելի յառաջ երթալով կ'ըսէ թէ ծաղկանց գոյներուն և մանրէներու երփնաթիթերուն(pigments) միջև նեռքին կապ մը կայ. նոյնպէս կը յայտարարէ թէ շատ տեսակ մանրէներ կը բարերեն ծաղկին այն հոտը որուն վրայ իրենք կ'ապրին, որպէս զի հեռանան թէ «ծաղկանց գոյները, հոտերը մանրէներէ յառաջ կուգան։» թէեւ արդի գիտութիւնը ընդունած է թէ ծաղկանց գոյները և հոտերը քիմիական հակազդեցութենէ յառաջ կուգան, այսուհանդերձ հաւանական է որ այդ հակազդեցութեանց սկզբնապատճառն ալ

)(3)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԷԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ՎԷՊ ՏՈՀՄԱՑԻՆ ԿԵՍՆԳԻՔ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Բացի քառասալ թուղթէ մը ու քիչ մը մանր դրամէ, ոչինչ կար դրամատանակին մէջ։

Երիտասարդը բուռն հետաքրքրութեամբ յափշտակեց թուղթը, գոնէ անոր մէջ հեռք մը գտնելու յոյսով օրիորդին ընտանեաց ու հացէին նկատմամբ. ամապարանօք բացաւ զայն և հաղիւ ակնարկ մը նետեց վրան, մոմի նման դեղնեցաւ։

Կարդացածին հաւատալը չէր գար, աչքի պատրանքի մը ենթարկուած կը կարծէր ինքզինք։ Վայրկեան մը մառախոհ մնաց՝ գլուխը պատուհանին կռթնցուցած, յետոյ ոյժ առնելով կրկին կարդաց թուղթը և զայն ձեռքը բռնած։

— Աստուա՛ծ իմ, Աստուա՛ծ իմ, մրմնջեց, տկար ձայնով մը պատուհանին բացուածքէն ծովուն կապոյտին վրայ հառաչելով, արդեօք խե՞լքս կորնցուցի, տասը հազար ֆրանք, տասը հազար ֆրանք, արդեօք խաղ մը կը դառնայ գլխուս։

Թուղթը որ դրամատանակին մէջէն ելաւ, տասը հազար ֆրանքի չէք մ'էր, Բրէտի Լիսնէի Բարվրի ճիւղէն տասրադրուած՝ ներկայացնողին վճարելի։

Տասը հազար ֆրանքը, դանձ մը, բախտ մ'էր երիտասարդին համար. կեանքին մէջ պատեհութիւն չէր ունեցած այդչափ հարստութեան տէր ըլլալու։

Տանտերդ անգամ ըլլալով կարդաց չէթը, զննեց թուանշանները, ստորագրութիւնը, թուղթը, հացէն։

Ի՞նչ պիտի ընէր հիմա. հարիւրին հարիւր օրիորդին էր դրամատանակն ալ, չէքն ալ։ Անոր քոյրը, անոր թոյրը կար նուիրական առարկային վրայ։ Այսչափ մեծարժէք գումար մը, իր ուզեկցուհիներուն նման ճոխ ընտանիքներ միայն կրնային կրել։

Երիտասարդին խոհերը սակայն փոխուած էին հիմա. գեղեցիկին զգացումը տեղի տուած էր դրամի սիրոյն։ Օրիորդին յիշատակը նուազ տեղ կը բռնէր այլեւս սրտին մէջ, որ ողողուած էր համակ տասը հազար ֆրանքին երանութիւնովը։

Ետ տալ, տանիլ տիրոջը յանձնել, քաղցր հաճոյք մ'էր անշուշտ, որ պիտի բարձրացնէր զինք օրիորդին և ընտանեացը աչքին։ Հապա տասը հազար ֆրանքէն զրկուիլ...տ՝ քրէական յանցանք կը տեսէր իր նման երիտասարդի մը համար որ քարէ քար կը զարնուէր ապրուստ հայթայթելու ստիպումին տակ։

Այս իրարու հակասող խոհերով հասաւ Սիրքէճի, բայց փոխանակ գործատեղին երթալու, դէպի ի Բերա ուղղուեցաւ, հոն իր տան առանձնութեան մէջ հանդարտ գլխով վճռելու համար ինչ որ պիտի ընէր։

Բ.

Կիները զորս Իւսկիւտարի նաւամատոյցը ձգեցինք, արդարեւ կը պատկանէին ընկերութեան բարձրագոյն դասակարգին։ Տիկինը ամուսինն էր մեծահարուստ անձնաւորութեան մը՝ Յովսէփ էֆ. Տադրեանի որ միլիոններու մէջ յղփացած՝ տարուոյն մէկ երրորդ մասը Եւրոպոյ ու Եգիպտոսի մէջ կ'անցընէր։

Այս ուղեւորութիւններ թէեւ զբօսական ձեւով կը կատարուէին, սակայն աւագ կարեւորութիւն ունէին Տադրեանի համար որ հռչակուած հարստութեանը, կենցաղագիտութեանն ու ձեռներէցութեան հաւասար ալ հետամտողուհի միաք ու գործնական ոգի ունէր։

Հայ միլիոնատէրը միակողմանի չէր ապրեր կեանքը. երբ մէկ կողմէ գործերուն ու դրամալուսին ստուարանալուն վրայ կը խորհէր, միւս կողմէ չէր անտեսեր նաեւ ընտանեկան կեանքը որ ապաքէն չատ հաճելի էր իրեն։ Այր և կին խիստ համերաշխ էին, իսկ իրենց միամօր զաւակը Օր. Աստղիկ ղոր չոգենալուն մէջ տեսանք, միակ միխիթարութիւնն էր այնքարնի վրայ երկու ամուսիններու համար։

Այն օր պատոյտ մը ընելու առթիւ Պոլսոյ կողմ անցած էր Տիկ. Տադրեան իր աղջկան ու անոր սիրական դատիարակուհի Աղաւնիի հետ։ Անցողաբար ըսենք որ Տիկ. Աղաւնի, երիտասարդ հասակին մէջ ամուսինը կորնցնելով, մնած էր Տադրեան ընտանեաց մէջ և Աստղիկն մեծցնելէ ետք, ալ չէր կըրցած հեռանալ, այնչափ սիրած էին պիրար փոխադարձաբար։

Իւսկիւտարի ուղեւորութիւնը Աստղիկի վայրկենական քնահաճոյքին ծագումն առած էր։ Հեռուէն տեսած էր կառաքարձ շոգենաւը, և հետաքրքրուելով, խնդրած էր մօրէն որ ուղեւորութիւն մը կատարեն անով։

Ուստի երբ Իւսկիւտարի ցամաքը ոտք կոխեցին,

—Ի՞նչ պիտի ընենք հիմա, Աստղիկ, հարցուց մայրը, ո՛ւր պիտի երթանք, անաւանիկ Իւսկիւտար ենք։

—Տիկին Աղաւնին բան մը կը յղանայ հիմա անշուշտ, պատասխանեց աղջիկը, դասախարակուհիին ձեռքը սեղմելով։

Կառապաններ նաւամատոյցէն պատրաստ էին արդէն այս իւղոտ պատառները և իւրաքանչիւրը իր կառքին գալեստը կ'ընէր։ Վերջապէս աւելի ճարպիկը, Հանրմ Օղլան առաջ վարեց կառքը ու որպէս թէ վաղեմի յաճախորդներն ըլլային.

—Հրամմեցէ՛ք, Տիկ. ըսաւ, Թաշանդիսի պիտի երթաք, չատ ուշանալու չիպար, հիմակ եկեղեցիէն կ'ելլան, տասը վայրկեանէն կը հասնեմ ձեզ։

Երեք ուղեկիցներ իրարու երես նայեցան խնդալով և վերջին ծայր գոհ՝ կառապանին այս յարմար դիւտէն, տեղաւորուեցան կառքին մէջ որ անմիջապէս սուրաց։

Աարինէի հրճուանքն աննկարագրելի թիւնը ուշի ուշով կ'ուսումնասիրէ փոխանցման միջոցները, որպէս զի կարելի ըլլայ անոնց դէմ պէտք եղած զգուշութիւնները ի գործ դնել։ Անայս նպատակաւ Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ, որ ծանօթ է Ռիօ Ճանէյրոյի (Պրազիլիոյ մայրաքաղաք) մէջ դեղին տենդին դէմ ըրած իր ներքուկուներովը, կը յայտարարէ թէ ծաղիկները որք ցարդ մարդուս անվնաս կը կարծուէին, իրենց յատուկ վնասակար մանրէներ կը պարունակին, որոնք հատուածով, կամ ճանճերու միջոցաւ մեզ կը փոխանցուին։

Արդարև, յիշեալ գիտունը ամլացած (stèrilisé) և մշակութեան յարմար միջավայրեր պարունակող խողովակներու մէջ կը լեցնէ ծաղիկներու օրսիկները (anthères), որոնք լրջնահիւթային հոյզեր արտաթորելով աւելի ընդունակ են ընձիւղները իրենց վրայ հասնելու։ Մաղկանց այս զարծարանները՝ ազօտլի լամպարով ամլացած մկրատով կտրած ու վայրկենապէս խողովակին մէջ ձգած է։ Ցիշեալ խողովակներու մէջ յետ մշակման մանրէներ երկուսն եկած են, զոր Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ ուսումնասիրելով տեսած է մանրէներ՝ որոնց բնութիւնը դեռ անծանօթ է, և ախտածին մանրէներ որոնք գոյներ ունին ինչպէս կարմիր, դեղին, կապոյտ-մանիշագոյն, եւն.։ Եթէ Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ չէ խաբուած, այս մանրէներու գոյութիւնը հաւանականաբար պիտի կըրնայ չլուծուած կարգ մը ախտաբանական խնդիրներ լուսաբանել։ Մաղիկներու մէջ գտնուած այս անթիւ ընձիւղները կենդանական միջավայրերու մէջ անցնելով աւելի յարմար կերպով ի կատար պիտի հասնին իրենց զարգացումը։

Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ աւելի յառաջ երթալով կ'ըսէ թէ ծաղկանց գոյներուն և մանրէներու երփնաթիթերուն(pigments) միջև նեռքին կապ մը կայ. նոյնպէս կը յայտարարէ թէ շատ տեսակ մանրէներ կը բարերեն ծաղկին այն հոտը որուն վրայ իրենք կ'ապրին, որպէս զի հեռանան թէ «ծաղկանց գոյները, հոտերը մանրէներէ յառաջ կուգան։» թէեւ արդի գիտութիւնը ընդունած է թէ ծաղկանց գոյները և հոտերը քիմիական հակազդեցութենէ յառաջ կուգան, այսուհանդերձ հաւանական է որ այդ հակազդեցութեանց սկզբնապատճառն ալ

էր, շատ քիչ անգամ պատեհութիւն ունեցած էր Իւսկիւտար գալու։ Ամէն բան նորերեւոյթ կը թուէր աչքին, միտքի կապերը մանուանդ՝ իրենց նահապետական ձեւով ու մեքենականութենէ զուրկ թաւալումներով մեծ զուարճութիւն կը պատճառէին ասոնցմէ աղջկան, որ տղու նման կը ճռուողէր, չարունակ հարցումներ ուղղելով դասատարակուհւոյն, ճամբան ուղղութեամբը շարուած ասիական տեսարաններուն նկատմամբ։

Երբ Գիւլպիւլ տէրէի տարուան հասան, կառապանը մշտահոս աղբիւրէն ձիերը ջրելու համար ըստ սովորութեան կանգ առաւ վայրկեանի մը չափ։ Օրիորդը հետաքրքրուելով հրապարակի հոկայ բաթանիներուն պատկաւելի տեսքէն։

—Քանի տարուան հնութիւններ են արդեօք այս ծառերն, հարցուց։

—Հաղար տարուան մը պէտք է ըլլան, պատասխանեց կառապանն ու ձիերը մաքակեց։

Վերջապէս ամէնքս այդ տարափոխիկ, բնութեան տարբեր տեսարանները վայելելով և պէտք եղածէն աւելի փոշի կլլելով հասան Ս. Խաչ եկեղեցին ուր Թաշանդիսոի արարողութիւնը դեռ նոր սկսած էր կատարուիլ։

(Շարունակելի)

մանրէները եղած ըլլան։ Հուսկ ուրեմն Մ. Տօմինիկոս Ֆրէյրէ կ'եղրակացնէ ըսելով թէ պէտք չէ ծաղիկներ հոտոտելը չափազանցել և զանոնք մինչեւ քթին տանիլ, որովհետեւ անոնց պարունակած ախտածին մանրէները կրնան մեզի փոխանցուիլ։

Ուրեմն զգուշացէք ծաղիկներէն...։

ԱԲԵԼ Բ. ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԵՐ ՄԷՋ

Դառն յուսահատութիւն մը կը տիրէ մեր դէմքին վրայ, ամէն անգամ որ կը դառնանք այս խնդիրին շուրջ։ Կը ծեծենք ու կը ծեծենք առանց զանիկա լուծել կարենալու. ահա՛ զորդեան հանգոյց մը։

Ալ հասարակ բան մըն է ըսել թէ մեր ընտանեկան դաստիարակութիւնը շատ ետ մնացած է, թէ մեր ընտանիքները դաստիարակութեան ինչ ըլլալը չեն գիտեր։

Երբ կը տեսնենք որ շատ մը երիտասարդներ կամ երիտասարդուհիներ թշուառ կ'ըլլան իրենց ծաղիկ հասակին մէջ, ուր պէտք էր անյագօրէն ծծէին երջանկութեան բաժակին անուշահամ նեկտարէն, պատճառը ուրիշ բան չկարծենք. մեր ընտանեկան սխալ ու թերի դաստիարակութեան արդիւնքներն են առտնը, տխո՞ւր արդիւնք...։ Մանաւորապէս գաւառները առնելով կը տեսնենք թէ, հոն ընտանեկան դաստիարակութիւն բառած բանը չկայ։ Ու եթէ գիտենք թէ ընտանեկան դաստիարակութիւնը որչա՞փ ազդեցութիւն ունի տղաներուն վրայ, թէ գալիք սերունդին վիճակը ընտանիքներէն կախում ունի, եթէ այդ սերունդը իրմէ պահանջուելիք յատկութիւնները չունենայ, կամ ընենք երբ պատչաճ դաստիարակութիւն մը առած չըլլայ, պիտի ստիպուինք պատասխանատուութիւնը բոլորովին ընտանիքներու վրայ ձգել, որովհետեւ անոնք հոգ չեն տարած մատաղատի տղաներուն մտաւորական և մարմնական դաստիարակութեան, այդ մատա՛ղ մանուկներուն։

Ո՞վ չէ տեսած մեր ներկայ սերունդին ունեցած տարին, ցած վիճակը կրթական և բարոյական տեսակէտով. ո՞վ չէ զգացած մեր մե՛ծ պակաս ընտանեկան դաստիարակութեան մէջ. ասով մէկտեղ ո՞վ չանացած է բարոյական մե՛ծ անկումի մը առջեւը առնել։

Պէտք չէ հոս երկար բարակ խօսիլ, բացատրել, հասկցնելու և համոզելու համար թէ ընտանեկան դաստիարակութիւնը մեծ դեր մը կը կատարէ, մանուկները, պատանիները ՄԱՐԴԵՐ շինելու գործին մէջ. արդէն շատերը հասկցած են ասիկա և Մանդօ-ի սուղ սիւնակներն ալ չեն ներեր երկայն գրելու։ Սակայն քանի մը տողով պիտի բացատրեմ թէ ինչո՞ւ ընտանեկան դաստիարակութիւնը մեծ կարեւորութիւն ունի, և եղբը պիտի ջանամ հասկցնել թէ ինչպէս պէտք է դաստիարակել։

Մանուկին կամ պատանին դաստիարակութեան համար եղող ամէն բան պէտք չէ դպրոցէն ակնկալել, պէտք չէ դպրոցներէն մեծ մեծ արդիւնքներ յուսալ։ Դպրոցը այն շէնքն է՝ ուր գանուող ճարտարապետները, միտք, սիրտ կռող անխոնջ վարպետները, մանուկին կամ պատանին մէջ չինուելիք շէնքին յատակագիծը կը չինեն, գերանները, տախտակները, են. կը պատրաստեն անոր միտքին մէջ, և այդ միտքը ընտանիքի մէջ երթալով՝ որ նոյն ինքն դպրոց մ'է, հոն գտնուող բանուորները պիտի չինեն այդ շէնքը, ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ՄԵՐ ՇԷՆՔԸ։

Այս շէնքը կազմելու և զանի հաստատուն ընելու համար, պէտք են, նախ՝ վարպետ բանուորներ, ետքը յատակագիծ մը և շէնքին համար նախնական պիտոյքներ, և վերջապէս բանուորին համար գործիքներ կամ գործելու միջոցներ։

Սակայն ո՞վ են բանուորները, հայրը ու մայրը, ծնողքը։ Ծնողք մը որպէս զի կարենայ իր զաւակներուն տալ կատարեալ դաստիարակութիւն մը, նախ պէտք է հասկցած ըլլայ ընտանեկան դաստիարակութեան կարեւորութիւնը, երկրորդ պէտք է լաւ, ինամուած դաստիարակութիւն մը առած ըլլայ։ Կարծեմ կը հասկնաք ինչ որ ըսել կուզեմ։ Ամենէն առաջ պէտք է որ դաստիարակուած ընտանիքներ ունենանք։

Մտաւորական շէնքին յատակագիծը, գերանները և միւս նախնական պէտքերը պատրաստելու համար մէկ տեղ մը կայ, նուիրական վայր մը՝ ուրկէ կ'անցնին և պէտք է անցնին ժողովուրդները, և որ դպրոց անունը կը կրէ։ Դպրոցը մանուկին կու տայ շէնքին անհրաժեշտ պէտքերը, և մանուկը օրէ օր կը զարգանայ, սակայն իր դպրոցէն առածները ամէնն ալ ջուրը կ'իյնան երբ ընտանիքի ծոցին մէջ տղային յոռի դաստիարակութիւն մը տրուի, կամ եթէ բնաւ չի տրուի։ Ինչո՞ւ, պատճառը բացորոշ է, բացատրելու հարկ չկայ։ Ուրեմն ընտանիքին մէջ պէտք է զգուշանալ տղային մէջ չինուելիք շէնքին նուիրական տարրերը աւրելէ, և ջանալ կանոնաւորել, արգասաւորել ինչ որ տղան ամբարած է դպրոցին մէջ։

Այսպէս, երբ դպրոցը և ընտանիքը մէկտեղ կը գործեն, տղան աւելի ողջ սկզբունքներու տէր կ'ըլլայ, և ալ պատրաստ կրնայ ըլլալ կենաց շատ մը խոչընդոտներէ անցնելու. իր մտաւորական պաշարը ամբողջացուցած կ'ըլլայ և իր զէնքերը կունենայ մաքառելու համար ագիտութեան դէմ, դիմագրաւելու համար իր դէմ եղած արգելքներուն, հացի խնդրոյն մէջ։

Ա. Պ.

ԲԷ ԻՆՉՊԷՍ ԲԺԻՇԿԸ

ՀԻՒԱՆԴ ԲԱՐԵԿԱՄՍ ԴԱՐՄԱՆԵՑ

Այո՛, պիտի ըսէք թերեւս թէ—«Մեզի ինչ, բժիշկը բարեկամդ ինչպէս դարմանեցնէ դարմանեց, ինչ ելեր ես գլուխ կը ցաւցնես»։ բայց ո՛չ, եթէ ըսէք ալ սխալ կարծիքով ըսած պիտի ըլլաք, որովհետեւ գրածս կարդալով կարելի է ձեզի օգտակար դաս մը հանէք անկէ և ուրիշ անգամներ—Ատաուած մի՛ արասցէ—երբ հիւանդ ունենաք, բժիշկի չի կարօտիք այլ ձեր գիտցած միջոցներովը դարմանէք զայն, որով բժիշկին տալիք կլորիկ մէհիան ալ ձեր գրպանը կը մնայ ու բացէն ծախքերէ զգուշացած կ'ըլլաք։

Անցեալ օր բարեկամիս գացած էի հիւանդատես. հաղիւ նստած էի և ահա հիւանդին վիճակը սաստկանալով հարկ եղաւ բժիշկին լուր տալ, որ քառորդ ժամ չանցած եկաւ. և հետեւեալ սովորական խօսակցութիւնը տեղի ունեցաւ.

—Ցարգելի Տօքթ. երեք չորս օր է հիւանդնիս կրակներու մէջ կը տառապի. ինչ է արդեօք պատճառը։

—Հոգ մի՛ ընէք, տիկին, բան մը չէ, այդ կրակը մարմնոյն տաքութենէն առաջ կուգայ, պաղ է առեր, բան մը չէ...։

—Բայց Միսիս Տոքթէօր, երէկ իրիկուն վրան ջերմով դողդողալ մը եկաւ։

—Մի՛ վախնաք այդ դողդողալը իրմէն առաջ եկած է։

—Երէկ չէ առջի օրը մէկէն ի մէկ վրան մարիլ մը եկաւ, արդեօք ջղային է։

—Կարելի է։

—Ինչ ընելիքնիս չգիտցանք, կ'ապշեմ, Մ. Տոքթ. դեղագիր մը գրէիք։

—Շատ աղէկ, տիկին, իմ պարտականութիւնս է հիւանդը աղէկցուցնելէն առաջի հիւանդութեան առաջքը առնել, հիմակուհիմակ ջուր մը կը գրեմ ուրէկ, առտու իրիկուն, մէյ մէկ ապուրի գդալ կուտաք։

—Արդեօք այս տուած ջուրովնիդ պիտի աղէկնա՞յ։

—Ինչո՞ւ չէ։

—Թէ որ աւելի գէշնայ նէ՞...։

—Ատոր ալ միջոցը կայ։

—Քանի որ ատանկ է, ուրիշ բան մը տաք չըլլա՞ր։

—Կ'ըլլայ։

—Լուծողական մը տուէք որ տաքութիւնը քիչ մը առնէ։

—Այդ ալ կարելի է, ինչպէս որ կ'ուզէք այնպէս ընենք. յաջորդներուս խօսքը չի մերժեր, իմ լաւագոյն սկզբունքներէս մին է։

—Չի նիհարնալու համար եթէ գրեխ (շիրինկա) յանձնարարէք չըլլա՞ր։

—Այո՛, կ'ըլլայ, շա՛տ աղէկ կ'ըլլայ։

—Գրեխը՝ կտաւա՞տի ջուրով ընենք չէնէ ուրիշ բանով։

—Կրնաք ընել ինչո՛վ որ ուզէք, ամէնէն յարմար միջոցը գտանք, ա՛լ ասոր ըսելիք չկայ, պրաւո՛, ա՛ս չէի գիտեր, ձեզ տեսնամ հա՛, ժամ առաջ հիւանդնիդ աղէկցունէլնիդ նայեցէք, ձեզ տեսնամ,»ըսելով այցեգիրը գրպանէն ու կծիկը դեղը մէկ ըրաւ։

Հաւնեցա՛ք հիմա...։

Պօյաճը գիւղ Լ. Ա.

Քաւչի ԺԱՌԱՆԴՈՐԴԸ վէպին առաջին թիւէն կարելի է ստանալ Տպարանէս։

ՍԿԻԻՏԱՐՑԻՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կը փափագին Մանդօ-ի բաժանորդ գրուիլ, կրնան դիմել Սելամսզդ, Պապա-Ճան փողոց, կօշկակար Վահան էֆ. Սարգեանի խանութը, և ստանալ օրինաւոր ընկալագիրը։

ԽԱՐԻՃԻՅԼ

ՖԻԼԻՊԷՆԻ ԲՐԻՆՆՍԻ (գրալիչանին գօճաղը) կէյէն հաֆթա Մէքլէնպուրկ միթէվէլեճիէնէ հարէքեթ իթմիշ տիր։ Միւշարիլէյէ ուզուն միւտտէթ օթատա գալուպ, ավլանաճագ տըր։ Բրէնսին զայպուպէթի էնսասընտա, գրալիճանին վայիսէսի՝ Գրալիճա էմմա հազրէթլէրի հաշմէթլու քէրիմլէրին նէզմնէթ կիտուպ, հոկտմ-ին եարբաշնա գատար գալաճագ տըր։

—Շըմալի Հօլանտատա վագը Պէրկէն չէհրինտէ, 2791 մուհարէպէսինտէ տիւշէն Ռուս ասաքիրինին խաթրէսի իչուն։ ըէգզ օլունան հէյքէլին ըէսմը քիշատը սուրէթը մութանթանատա իհրա խիրտի։ Պու հէյքէլ՝ Հօլանտալը՝ Վան Ռիմնէն ֆամիլեասընա ատտ օլուպ, Ռուս հիւքիւմէթինէ ինտա իտիլէն իւչ մէթրօ միւրէպպա արտա իւզէրինէ ըէգզ իտիլմիշ տիր։ Հէյքէլ Սվէյցիա կրանիթինտէն մամուլ օլուպ, իւզէրինտէ պէհեղ մէրմէրտէն պիր Ռուս խաչ վագ օլունմուշ տըր։ Հէյքէլին եիւզէրինտէն պիրինին Լիւզերինէ շուքիթապէ մահքիւք տըր։ «1799 սեպտ. 8/31տէ Պէրկէն մուհարէպէսինտէ տիւշէն Ռուս ասաքիրի խաթըրասընա» տիկէր եիւզինտէ սէ «1901տէ ըէգզ օլունմուշ տըր։» Խիւլասա, ալթը ատէտ սիեռհ կրանիթէէն մամուլ տիրէքլերի թունճատան չէնպէրլէրլէ պիր պիրինէ բապի իտիլմիշ տիր։

Ըէմը քիւշատըն ատէնի բուհանիսի Բարիս Բուսիա սէֆարէթխանէսի սէր բահիպի Սմիրնօֆ իլէ բահիպ Տիաքօֆ թարաֆընտան իֆրա օլունմուշ տըր։ Ըէմը քիւշատատա՝ Բուսիանընն Լահէ սէֆիրի չըվալիէ Սթրուվ՝ սէֆարէթխանէ մէէմուրլարընա Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ աթաշէմիլիթէրլէրի, պիրինձի բիւատ ֆըրգա գօմանտանը Հոլանտալը ժէնէրալ Լաման Թրիբ վէ Հուլանտա հարպիսէ նէզարէթի թարաֆընտան եիւզ պալը Տուրման՝ պէօեիւք իւնիւֆօրմալարընա հաղըր պուլունմուշլար տըր։ Պիր չօգ Ռուս օրտուալրը կրանթլար կէօնտէրմիշլէր տիր։ Բալլոլաքի խասա օրտուսը թարաֆընտան տախի պիր միւլազիմ հաղըր պուլունմուշ տըր։ Հոլանտա օրտուսունտան գախմագամ Գուլըման Պէյնէն վէ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրա աթաշէմիլիթէրլէրի՝ հիւքիւմէթ մէթպուալարը նամընա վէ Պէրկէն չէհրի պէյէպտիսէ բէիսի տախի Վան Ռիմնէն ֆամիլեասը նամընա հէյքէլին աեաղընա պիրէր էքէլիլ վաղ իթմիշլէր տիր։ Ալբամար պէյէպտիսէ միւզիքա պէօլիւկի թարաֆընտան Ռուս, Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ վէ Հոլանտա միլլի նաղմէլերի թէրէննիւմ իտիլմիշ տիր։ Ռուսիա սէֆարէթի աթաշէմիլիթէրի իլէ Հուլանտալը պիր միրալայ թարաֆընտան նութգլար իրատ օլունմուշ տըր։

ՍԲԱՆԻՍ.—Գոտիքա չէհրինտէն վիրուտա իտէն պիր թէյկերաֆնամէէ նազարէն, քիւիւք պիր Սբանսօլ ֆիլօսը՝ «Վիթօրիա», «Լինֆանթա Իզապէլ» վէ «Նուէվա Էսբանա» զըրնըլարընտան միւրէքքեպ օլտուղը հալտէ, Մարօք սէվահիլինի քէշֆ ու կիւզար էյլէեէճէք տիր։

—Կանտիա չէհրինտէն իչար օլունտուղունա կէօրէ, կէյէն հաֆթա զուհուր իտէն սիլահ՝ Դաթօլիկ վէ Բրոթէսթան գապրիսթանլարընը իսթիա իտուպ, չիտաթը ճէրէեանը էանսընտա, գապրիսթանտան թախմինէն իւչ եիւզ գատար ճէէտի էթրաֆ օվալարա, պիր չօղունը տախի ինդիպէ գատար սիւրմիւշ տիր։ Պիր չօգ թապութլար բարչա բարչա օլմուշլար տըր։ Էհալի՝ քէնտիլէրինէ ախտ ճէեսալէրի թահգիգ իտուպ աեբրմագատա տըրլար։

ՖԻԼԻԲԻՆ ԱՏԱԼԱՐԸ.—Սամարա ճէղիրէսինտէ վագի Պալանճիկա չէհրինտէ Ամէրիգալըլար՝ կէյէնլէրտէ ադամ պիր մաղուսպիյէթէ վէ ֆէլաքէթէ օղրամըշ օլուուգլարընտան, ճէզաիրին վալիի ուսմանիսի ժէնէրալ Զաֆի Մահիլատան. իւչ թօք չէքիր իլէ իթի բիեատ թապուրը կէօնտէրտի։ Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ Ֆիլիբին սուլարընտա միւնասպաթը պահրիյէլի թաթը թէէմինէ ալմագ իչուն, Զին վէ Ճաբոնեա սուլարընտա պուլունան քիւչիւք վաքօրլարտան 20սինի սաթուն ալաճագ տըր։

Ամէրիգալըլար՝ Ֆիլիբին ատալարընա թէսարրուֆլարը հէնուզ սապիթ պուլունմատըղընա բաղմէն՝ ատալարին թէչքիլաթը սիեռսիյէսի իլէ մէշղուլ օլմագատա տըրլար։ Ամէրիգա գանունլարը՝ կէյէն սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն իֆրահէ պաշլանմըշ տըր։ Մանիլա չէհրինտէ պիր պէյէպտիսէ հէյէթի թէչքիլ իտիլմիշ, վէ Ամէրիգատան վիւրուտ իտէն սոն քսան թաթ իլէ 500 Ամէրիգալը մաալիմ վէ մաալիմէ կէլիպ ատալարընն իչէրուլէրինէ եաբըմըշլար տըր։ Պու մաալիմ վէ մաալիմէլերին պաչլըճա վազիֆէլէրի՝ եէրլի էհալիսէ Ինկիլիզէ թալիմ վէ թէարիս իթմէք տիր։ պու իսէ ազիմ միւչքիլաթը մաճիպ տիր։ զիրա, Սբանսօլլար՝ իւչ ասըր զարֆընտա սէքիզ միլիօնատան իպարէթ օլան Ֆիլիբինօլարտան իւչ եիւզ պէնինէ անճագ քէնտի լիսանլարընը թէարիս իսէպիլիտիլէր։ Մէզէէպ մէսէլէսի իսէ, չիմտիլիք պու պապտէ Բօմա իլէ Վաշինկթըն միեանընտա ճէրէեան իսէն միւզաքէրաթըն նէթրճէսինէ թաալիգ իտիլմիշ տիր։ Մամաֆիհ թէչքիլաթը սիեռսիյէէ՝ պու պապտէ պիթարաֆլըգ կէօսթէրէճէք տիր։ Բաղիկ նէհրինին թաթիրի իլէ Մանիլա լիմանընընն ինչատ՝ ճէսիմ պիր Ամէրիգա գումանանասընա իհալէ օլունմուշ տըր։ Մէզքիր գումանանա՝ իքի միլեօն տօլարա պէտէլ, ինչատաթը մէզքիրէի իւչ սենէ զարֆընտա իֆրա իթմէեի թէահիւտ իթմիշ տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱ ԱՀՎԱԼԸ.—Մէչհուր էհլը սէրվէթատէն օլան Մ. Բիէրմոնտ Մորկան՝ չաչաալը վէ զաեէթ միւզէյէն խուսուսի պիր գաթարլա Նիւ-Եորքատան Սան-Ֆրանչիսքոեա մուվասէլէթ էթմիշ տիր։ Մէրգում իլէ պէրապէր Եպիսկոպոսական թարիգաթընա ատտ ելրմի գատար բուհանիլէր տախի կէլմիշ տիր։ Գալիֆօրնիանընն մագարրը իսարէսի ալան Սան-Ֆրանչիսքօ չէհրինտէ ինիգատ իտէն մէճլիսատէ մէզքիր թարիգէ սիլուռք իտէնլէր իչուն, իւչ սէնէ սիւրէն խուսուսի չարթնամէլէր թահթը միւզաքէրէեէ ալընմաճագ տըր։

Մ. Բիէրմոնտ Մորկանընն բաբիպ օլտուղը գաթար՝ Ամէրիգանընն իքի սահիլլեր էեալէթլէրինին էն մէչհուր չէհրլէրի օլան իքի մէմլէքէթ միեանընտաքի 5,400 քիլոմէթրօլուգ պիր մէսաֆէէի 96 սաաթտան պիր ավ էքսիք միւտտէթ զարֆընտա գաթ իթմիշ տիր։ Պու պէտեիք պիր մուվաֆֆագըյէէթ իսէ տէ, ժարրէթ վէ Բալմէր թէսթրօ գումանանասընա օլպապտէ զալէպէ չալամամըշ տըր, Մէզքիր գումանանա՝ «Հէրալտ» կազէթասընընն ռիվաեէթի մուճիպինճէ 83 սաաթտա Սան Ֆրանչիսքօտան Նիւ Եորգա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։ Սպիսկոպոսականլարընն խուսուսի մէնիխի՝ պաչըճա իղտիլաճ գանունանամէսինի եէնիտէն թէտգիգ իտուպ, թալազընն սիրաեէթինին էօնիւնի ալաճագ տըր։ Պու պապտէ թէչքիլ իտիլուպ իճրան վազիֆէ իտէն գօմիսիօն՝ թաթլիգ իտէնլէրէ՝ հէր նէ վէճ վէ սուրէթլէ օլուբ իսէ օլսուն, եէնիտէն իղտիլաճ իչուն միւսասատ իտիլմէմէսինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

—Բէնսիլվանիատա Բէթերսպուրգ չէհրինտէ էլեէվմ զաեէթ մուճիպը մէրազ պիր մուհաքէմէ ճէրեեան իթմէքտէ տիր։ Իչպու տուվա՝ միթէվէֆֆա թապիպ Հանրի Դրրրի վէրէսպի իլէ միթէվէֆֆանընն թապիպը խուսուսիսի օլան Տքթ. Ֆլաուր արասընտա ֆաալ օլուսմագատա իտի։ Մէրգում միլիօնէրին խասթալըզը էնսասընտա, թապիպլէր հաեաթընտան գաթը իւմիտ իթմիշլէր իսէ տէ, Տքթ. Ֆլաուր մէրգումը Աթլանթիք սիտի չէհրինտէ կէօթիւրիւպ պիր տահա թէտավի իթմէեի թէքլիֆ իթմիշ վէ ֆիլհագիգա խասթա իլէ չէհրը մէզքիրէ կիթմիշ իսէ տէ 21 կիւն զարֆընտա Մ. Հանրի Դրրրին վէֆաթ էթմիշ տիր։

Շիմտի իսէ, Տք. Ֆլաուր՝ միթէվէֆֆանընն վէրէսէսինէ զիեարէթ վէ թէտավի պէտէլի օլան 20,000 ֆր.ըզգ պիր ճէսվէլ թագտիմ վէ իչպու մէպլաղընն թահսիլի իչուն, միթէվէֆֆանընն էօմրիսինա իւչ հաֆթա տահա թէմտիտ էյլէտիեինտէն վէ մէզքիր միւտտէթ զարֆընտա Մ. Հանրի Դրրրինին սերվէթինէ 5 միլեօն տահա զամմ իթտիեինտէն պահս իթմիշ տիր։ Մահքէմէ՝ Ամէրիգալը հէքիմլէրին՝ թէտավի իթտիքլերի միւտտէթատ, խասթալարընն գազանտաղը սերվէթատն պէօյլէ գոմիսիոն ալմագ կիպի պիր եէնի նաղարիյէսի հաղգընտա գարար վէրէճէք տիր։

ԳՐՕՆՍՏԱԹՏԱՆ կէյէն տէօրթ Ռուս ղէնլրսը Բուսիանընն Պոտը Սէֆիտ տօնանմասընա իլթիհադ էթմէք իւզրէ Բիրէեէ միւվասէլէթ էտէճէք տիր։

Միւճէտտէտէն ինչա օլունան «Բէրիսթիթ» գրուազէօրի տախի Բիրէեի զիեարէթ էտէճէք վէ պիր հաֆթա սոնրա Ագսաի Շարգա կիտէճէք տիր։

ԵՈՒՆԱՆ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ.— Մըսըրտա վէֆաթ իտէն Եունան զէնկիլէրինտէն Ավէրօֆուն վասիլէֆնամէսինտէ. Թէրք իթտիեի մէպալիղէն իքի միլեօն տրախմի Եունան տախիլիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ վէ քէֆֆիլէթ Եունան պարտիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ։ պու բարա իլէ պիր գըրաազէօր ալընուպ, Եունան տօնանմասընա զամմ օլունանագ իմիշ։

ԱՎԹՐԻԱ.— Ավսթրիա կազէթալարը՝ Մաճարիսթան բարլամէնթօսը բէյսի թարաֆընտան Ալման կիւմրիւք պաչլըճա վազիֆէլէրի՝ եէրլի էհալիսէ Ինկիլիզէ թալիմ վէ թէարիս իթմէք տիր։ պու իսէ ազիմ միւչքիլաթը մուճիպ տիր։ զիրա, Սբանսօլլար՝ իւչ ասըր զարֆընտա սէքիզ միլիօնատան իպարէթ օլան Ֆիլիբինօլարտան իւչ եիւզ պէնինէ անճագ քէնտի լիսանլարընը թէարիս իսէպիլիտիլէր։ Մէզէէպ մէսէլէսի իսէ, չիմտիլիք պու պապտէ Բօմա իլէ Վաշինկթըն միեանընտա ճէրէեան իսէն միւզաքէրաթըն նէթրճէսինէ թաալիգ իտիլմիշ տիր։ Մամաֆիհ թէչքիլաթը սիեռսիյէէ՝ պու պապտէ պիթարաֆլըգ կէօսթէրէճէք տիր։ Բաղիկ նէհրինին թաթիրի իլէ Մանիլա լիմանընընն ինչատ՝ ճէսիմ պիր Ամէրիգա գումանանասընա իհալէ օլունմուշ տըր։ Մէզքիր գումանանա՝ իքի միլեօն տօլարա պէտէլ, ինչատաթը մէզքիրէի իւչ սենէ զարֆընտա իֆրա իթմէեի թէահիւտ իթմիշ տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱ ԱՀՎԱԼԸ.—Մէչհուր էհլը սէրվէթատէն օլան Մ. Բիէրմոնտ Մորկան՝ չաչաալը վէ զաեէթ միւզէյէն խուսուսի պիր գաթարլա Նիւ-Եորքատան Սան-Ֆրանչիսքոեա մուվասէլէթ էթմիշ տիր։ Մէրգում իլէ պէրապէր Եպիսկոպոսական թարիգաթընա ատտ երրմի գատար բուհանիլէր տախի կէլմիշ տիր։ Գալիֆօրնիանընն մագարրը իսարէսի ալան Սան-Ֆրանչիսքօ չէհրինտէ ինիգատ իտէն մէճլիսատէ մէզքիր թարիգէ սիլուռք իտէնլէր իչուն, իւչ սենէ սիւրէն խուսուսի չարթնամէլէր թահթը միւզաքէրէեէ ալընմաճագ տըր։

Մ. Բիէրմոնտ Մորկանընն բաբիպ օլտուղը գաթար՝ Ամէրիգանընն իքի սահիլլեր էեալէթլէրինին էն մէչհուր չէհրլէրի օլան իքի մէմլէքէթ միեանընտաքի 5,400 քիլոմէթրօլուգ պիր մէսաֆէէի 96 սաաթտան պիր ավ էքսիք միւտտէթ զարֆընտա գաթ իթմիշ տիր։ Պու պէտեիք պիր մուվաֆֆագըյէէթ իսէ տէ, ժարրէթ վէ Բալմէր թէսթրօ գումանանասընա օլպապտէ զալէպէ չալամամըշ տըր, Մէզքիր գումանանա՝ «Հէրալտ» կազէթասընընն ռիվաեէթի մուճիպինճէ 83 սաաթտա Սան Ֆրանչիսքոեա Նիւ Եորգա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։ Սպիսկոպոսականլարընն խուսուսի մէնիխի՝ պաչըճա իղտիլաճ գանունանամէսինի եէնիտէն թէտգիգ իտուպ, թալազընն սիրաեէթինին էօնիւնի ալաճագ տըր։ Պու պապտէ թէչքիլ իտիլուպ իճրան վազիֆէ իտէն գօմիսիոն՝ թաթլիգ իտէնլէրէ՝ հէր նէ վէճ վէ սուրէթլէ օլուբ իսէ օլսուն, եէնիտէն իղտիլաճ իչուն միւսասատ իտիլմէմէսինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

—Բէնսիլվանիատա Բէթերսպուրգ չէհրինտէ էլեէվմ զաեէթ մուճիպը մէրազ պիր մուհաքէմէ ճէրեեան իթմէքտէ տիր։ Իչպու տուվա՝ միթէվէֆֆա թապիպ Հանրի Դրրրի վէրէսպի իլէ միթէվէֆֆանընն թապիպը խուսուսիսի օլան Տքթ. Ֆլաուր արասընտա ֆաալ օլուսմագատա իտի։ Մէրգում միլիօնէրին խասթալըզը էնսասընտա, թապիպլէր հաեաթընտան գաթը իւմիտ իթմիշլէր իսէ տէ, Տքթ. Ֆլաուր մէրգումը Աթլանթիք սիտի չէհրինտէ կէօթիւրիւպ պիր տահա թէտավի իթմէեի թէքլիֆ իթմիշ վէ ֆիլհագիգա խասթա իլէ չէհրը մէզքիրէ կիթմիշ իսէ տէ 21 կիւն զարֆընտա Մ. Հանրի Դրրրի վէֆաթ էթմիշ տիր։

Շիմտի իսէ, Տք. Ֆլաուր՝ միթէվէֆֆանընն վէրէսէսինէ զիեարէթ վէ թէտավի պէտէլի օլան 20,000 ֆր.ըզգ պիր ճէսվէլ թագտիմ վէ իչպու մէպլաղընն թահսիլի իչուն, միթէվէֆֆանընն էօմրիսինա իւչ հաֆթա տահա թէմտիտ էյլէտիեինտէն վէ մէզքիր միւտտէթ զարֆընտա Մ. Հանրի Դրրրինին սերվէթինէ 5 միլեօն տահա զամմ իթտիեինտէն պահս իթմիշ տիր։ Մահքէմէ՝ Ամէրիգալը հէքիմլէրին՝ թէտավի իթտիքլերի միւտտէթատ, խասթալարընն գազանտաղը սերվէթատն պէօյլէ գոմիսիոն ալմագ կիպի պիր եէնի նաղարիյէսի հաղգընտա գարար վէրէճէք տիր։

ԳՐՕՆՍՏԱԹՏԱՆ կէյէն տէօրթ Ռուս ղէնլրսը Բուսիանընն Պոտը Սէֆիտ տօնանմասընա իլթիհադ էթմէք իւզրէ Բիրէեէ միւվասէլէթ էտէճէք տիր։

Միւճէտտէտէն ինչա օլունան «Բէրիսթիթ» գրուազէօրի տախի Բիրէեի զիեարէթ էտէճէք վէ պիր հաֆթա սոնրա Ագսաի Շարգա կիտէճէք տիր։

ԵՈՒՆԱՆ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ.— Մըսըրտա վէֆաթ իտէն Եունան զէնկիլէրինտէն Ավէրօֆուն վասիլէֆնամէսինտէ. Թէրք իթտիեի մէպալիղէն իքի միլեօն տրախմի Եունան տախիլիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ վէ քէֆֆիլէթ Եունան պարտիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ։ պու բարա իլէ պիր գըրաազէօր ալընուպ, Եունան տօնանմասընա զամմ օլունանագ իմիշ։

ԱՎԹՐԻԱ.— Ավսթրիա կազէթալարը՝ Մաճարիսթան բարլամէնթօսը բէյսի թարաֆընտան Ալման կիւմրիւք թարիֆէլէրի հագգընտա պէհան իտիլէն էֆֆէնտիլէր՝ եէրլի էհալիսէ Ինկիլիզէ թալիմ վէ թէարիս իթմէք տիր։ պու իսէ ազիմ միւչքիլաթը մուճիպ տիր։ զիրա, Սբանսօլլար՝ իւչ ասըր զարֆընտա սէքիզ միլիօնատան իպարէթ օլան Ֆիլիբինօլարտան իւչ եիւզ պէնինէ անճագ քէնտի լիսանլարընը թէարիս իսէպիլիտիլէր։ Մէզէէպ մէսէլէսի իսէ, չիմտիլիք պու պապտէ Բօմա իլէ Վաշինկթըն միեանընտա ճէրէեան իսէն միւզաքէրաթըն նէթրճէսինէ թաալիգ իտիլմիշ տիր։ Մամաֆիհ թէչքիլաթը սիեռսիյէէ՝ պու պապտէ պիթարաֆլըգ կէօսթէրէճէք տիր։ Բաղիկ նէհրինին թաթիրի իլէ Մանիլա լիմանընընն ինչատ՝ ճէսիմ պիր Ամէրիգա գումանանասընա իհալէ օլունմուշ տըր։ Մէզքիր գումանանա՝ իքի միլեօն տօլարա պէտէլ, ինչատաթը մէզքիրէի իւչ սենէ զարֆընտա իֆրա իթմէեի թէահիւտ իթմիշ տիր։

ԱՄԷՐԻԳԱ ԱՀՎԱԼԸ.—Մէչհուր էհլը սէրվէթատէն օլան Մ. Բիէրմոնտ Մորկան՝ չաչաալը վէ զաեէթ միւզէյէն խուսուսի պիր գաթարլա Նիւ-Եորքատան Սան-Ֆրանչիսքոեա մուվասէլէթ էթմիշ տիր։ Մէրգում իլէ պէրապէր Եպիսկոպոսական թարիգաթընա ատտ երրմի գատար բուհանիլէր տախի կէլմիշ տիր։ Գալիֆօրնիանընն մագարրը իսարէսի ալան Սան-Ֆրանչիսքօ չէհրինտէ ինիգատ իտէն մէճլիսատէ մէզքիր թարիգէ սիլուռք իտէնլէր իչուն, իւչ սենէ սիւրէն խուսուսի չարթնամէլէր թահթը միւզաքէրէեէ ալընմաճագ տըր։

Մ. Բիէրմոնտ Մորկանընն բաբիպ օլտուղը գաթար՝ Ամէրիգանընն իքի սահիլլեր էեալէթլէրինին էն մէչհուր չէհրլէրի օլան իքի մէմլէքէթ միեանընտաքի 5,400 քիլոմէթրօլուգ պիր մէսաֆէէի 96 սաաթտան պիր ավ էքսիք միւտտէթ զարֆընտա գաթ իթմիշ տիր։ Պու պէտեիք պիր մուվաֆֆագըյէէթ իսէ տէ, ժարրէթ վէ Բալմէր թէսթրօ գումանանասընա օլպապտէ զալէպէ չալամամըշ տըր, Մէզքիր գումանանա՝ «Հէրալտ» կազէթասընընն ռիվաեէթի մուճիպինճէ 83 սաաթտա Սան Ֆրանչիսքոեա Նիւ Եորգա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։ Սպիսկոպոսականլարընն խուսուսի մէնիխի՝ պաչըճա իղտիլաճ գանունանամէսինի եէնիտէն թէտգիգ իտուպ, թալազընն սիրաեէթինին էօնիւնի ալաճագ տըր։ Պու պապտէ թէչքիլ իտիլուպ իճրան վազիֆէ իտէն գօմիսիոն՝ թաթլիգ իտէնլէրէ՝ հէր նէ վէճ վէ սուրէթլէ օլուբ իսէ օլսուն, եէնիտէն իղտիլաճ իչուն միւսասատ իտիլմէմէսինի թէքլիֆ իթմիշ տիր։

—Բէնսիլվանիատա Բէթերսպուրգ չէհրինտէ էլեէվմ զաեէթ մուճիպը մէրազ պիր մուհաքէմէ ճէրեեան իթմէքտէ տիր։ Իչպու տուվա՝ միթէվէֆֆա թապիպ Հանրի Դրրրի վէրէսպի իլէ միթէվէֆֆանընն թապիպը խուսուսիսի օլան Տքթ. Ֆլաուր արասընտա ֆաալ օլուսմագատա իտի։ Մէրգում միլիօնէրին խասթալըզը էնսասընտա, թապիպլէր հաեաթընտան գաթը իւմիտ իթմիշլէր իսէ տէ, Տքթ. Ֆլաուր մէրգումը Աթլանթիք սիտի չէհրինտէ կէօթիւրիւպ պիր տահա թէտավի իթմէեի թէքլիֆ իթմիշ վէ ֆիլհագիգա խասթա իլէ չէհրը մէզքիրէ կիթմիշ իսէ տէ 21 կիւն զարֆընտա Մ. Հանրի Դրրրի վ

նարագ, շիրքէթին միւտտէթը իմթիհա-զիյիէսի օլան 33 սէնէնին էմսալի կիսի 99 սէնէկէ իպլազը՝ իսթիտա օլունմուշ տը։

ՍԱՄՍՈՆ ՄԻՒՎԱՐԼԻԹԸ.— Էվ-վէլկէ մէճլիսը սբհիյէ գարարը իլէ Սամսոն միւվարէտաթընին գարանթի-նաա վաղ իսիլէճէկի իլան իսիլմիշ իսկ ատ, նէրէտէն չը գուպ կէլէճէք սէ-ֆինկէլերին գարանթինաա թասի օ-լաճաղը իգան իսիլմէտիհնտէն, ի-քինճի պիր գարար տահա իթթիհաղ իսիլէրեք, Սամսոն լիմանընին ճէնու-պինտէ քեանի Գօմէնսօ վէ չիմա-լինտէ վագը-էլէքճի բրմազը արասըն-տաքի եէրլէրտէն կէլէնլէրին Սինօպատա իքի կիւն գարանթինա պէքլէմէսի թէնսիպ իսիլմիշ տիր։

ՖՕՋԱՏՍ. պունտան էվվէլ 400 մէթ-բօ ուզունլուգունտա պիր բրիթիմ եաբըլըպզը կիպի, պու քէրրէ տախի 500 մէթբօ թուլինտէ տիկէր պիր բրիթիմ եաբըլմասընա պաշանըլմըշ վէ մէսարիֆի՝ տահիլտէ էվվէրի պուլու-նանլարտան ալընմագ իմիշ։

ԻԹԱԼԻԱ. սէֆիրի էսալ. Մարքի ը Մալասբինա հաղրէթլէրի՝ տիւնբի կիւն սաաթ սէքիզէ օն արասընտա վիւքէլի Սալթանաթը Սէնիյէ իլէ էֆիլէի բէճալը տէվլէթը ալիյէսի սուրէթը բէռ միյէսէ գապուլ իյլէմիշ տիր։

ԲԸԶԱ բաշա հաղրէթլէրի թարա-ֆընտան թալէպ իսիլէն պիսքիի ֆապրիգասը իմթիհանընա միւթալ-լիգ էվրագ՝ թէպզէգ օլունարագ, պա-զը մատտէլէրի՝ տաիրէի ալտէսիճէ թասիլ իսիլէճէք իմիշ։

ԷՍԲԷՊ գազասը գարմազասը Հիլմի էֆէնտիին իրթիքասպ վէ իր-թիշասընտան վէ մուղտաիրը բըզան Սալի տանա սահր կէօնա անվալ ու հա-բաքեսթընտան պահալէ, շիքատէթի հավի վուգու պուլան իսթիտա իւզէ-րինէ, մուամիլիյէ հագզընտա թանդը-գաթը լազըմէ իհտասըյլա, նէթիճէնին պիլիրիլմէսի լիւզումը մէրճիինտէն էրզրում վիլայէթինէ թէպիլ պուլ-բուլուղը «Իգտամ»տա օգունմուշ տը։

ՄԷՐԷԱԹԻՊ իպթիտաիյէնին թա-միմ վէ թէգիտի էպպապընա սուրէթը ճիտտիյէ վէ ֆէվզէյտուէ թէվէս-սիլ իլէ նէթաճը մաթլուպէնին սիւ-բաթը հուսուլինէ իթթիա վէ զայրէթ օլունմասը՝ պու քէրրէ տէ չէրէֆուս-նուհ պույրուան իրատէի սէնիյէէ մուզթէզամ միւնիֆինտէն պուլուն-ուղունտան, չու հալէ վէ թէպլիղա-թը սաիրէ ահքամընա նազարէն, մէ-քեսթիպը իսթիտայիէնին թէքբիր վէ ըսլանը վէսայիլինին իսթիհսանլէկ սարֆը մագսէրէթ օլունմասը վէ իճ-բաաթը վազբանընն պէհէր այ պիր ճէտ-վէյինին վէ սէնէ նիհայէթինտէ խիւ-բասաբընն նէզարէթէ կէօնտէրիլմէսի լիւզումը՝ Մէարիֆ նէզարէթինտէն վի-լայաթը Շահանէ մէարիֆ միւսիրլէրին-նէ գաթիկէն վէ թամամէն պիլտիրիլ-միշ տիր։

ԲՈՍՈՒԲՈՐԹԱԼԱՐ.— Ենանիսթան-տա վազը Թրնօս ատասընտա հէր սէ-նէ իճրասը մութատ օլան բանանիրէ Իզմիր իլէ միւշագաթընտան կիտիպ կէլէնլէրէ պիր տէֆատա մահսուս օ-լարագ օն զրուշլուգ բասաբորթ իթա-սը՝ Այսրն վիլայէթինճէ միւնասիպ կէօ-րիւմիշ տիր։

ԹՈՇԱՐԼԻԹ ՄԷՐԹԷՊ.— Թիճարէ-թը Համիտի մէքթէպը ալիսի՝ ճուտատա վէ բազար կիւնլէրի թաթիլ իսիլմէք վէ կիւնէտ պազէն իքի վէ պազէն իւչ տէֆա տէրս օգուրթատուրմագ իւզրէ, մէքթէպը մէկզիւր միւսիրիյէթի թա-բաթընտան թէրթիպ վէ թանզիմ իսի-լէրէք, Մէարիֆի նէզարէթինէ իրսալ օ-լունան բրոկրամ՝ մէճլիսը Մէարիֆճէ չանանը թասվիպ կէօրիւլտիեիւնտէն, օ սուրէթլէ իճրան թէտրիսաթ վէ մուամէլաթ իսիլմէսի՝ ճէվապէն միւ-սիրիյէթը մուամալէյհանա իզգար օ-լունմուշ տը։

ՇԱՆԱԳ ԻՐՍԱԼԻ.—Իզմիտէ վա-գը չուխա ֆապրիգայի Հիւսանուսը մամուլաթընտան եիւզ պին արշուն գըչըզ չանաղըն պէշինճի օրտուսա սէվգ իսիլտիկի կաղէթալարտա օ-գունմուշ տը։

ԹԷՐԹԻՍ.— Հայտար բաշա խաս-թախանէսի աթըպպաթընտան միրալայ իզզ. Տիգրան պէյին պիլ մուահէնէ թէպէյեիւն իսէն արըզայի վիճուսիյ-էսինէ մէպին, պէրայ թէտավի վէ իսթիրահաթ՝ իւչ մահ միւտտէթէ, թէրխիսի խուսուսունա պիլիսթիթ-զան միւսաատէի Սէնիյէէի հաղրէթը Բատիշահի չէրէֆուսուտր պույրուլմուշ տը։

ԱՍԱՔԻՐԸ Շահանէէ սապահ ագ-շամ չայ թէվզիհինէ իրատէի Սէնիյէ չէրէֆուսուտր պույրուլմուշ տը։

ՈՒՆ ԳԱԲԱՆԸ քէօբրիսինին խա-բարպիյէթանէն գուրթարըլմասը իլուն, թամիրի՝ իրատէի Սէնիյէ իգթիզասընա տը։

ԱՇԻՐԷԹ մէքթէպինէ գայտ վէ գապուլ իսիլմէք իւզրէ, վիլայէթ-էրտէ պուլունան աշիրէթէր բէխա-էլերի էվլատընընն պու սէնէ տախի Սթանպօլա ճէլպինէ իրատէի Սէնիյէէ չերէֆմիւթէալլիգ պույրուլմուշ տը։

ԻԹԱԼԻԱ. սէֆիրի հաղրէթլէրի՝ Հա-միտիյէ էթֆալ խասթախանէսինի վէ Տարիւլաճէզէսի զիհարէթ իյլէմիշ տիր։

ԲԱԲՕՐ ԻՐՍԱԼԻ.—Ֆիլէմէնք թի-ճարէթինէ տաիր թանզիմ օլունան պիր գէթա բաբօր՝ Ամսթերտամ չէհ-տէնտրլիեինտէն խարիճիյէ նէզարէ-թինէ իրսալ օլունմուշ, օրատան տա թիճարէթ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԹՈՒՆՍ. միւխթէլիֆ գօմիսիօնունընն սօն պահար իճթիմար՝ հոկտեմբերին օթուզունճը կիւնի Դալաս չէհպէնտէրի Ազարեան էֆէնտիին թահթը ըիսա-սէթինտէ վուգու պուլաճաղընտան, իճթիմար մէզքիւրտէ մէվզբի թէկէք-քիւրէ գօնուլաճագ մէվատտան բրօկ-րամը իլէ իղահաթը լազըմէի հավի էվրագ՝ մէզքիւր չէհպէնտէրլիքէն խարիճիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

ԹԻԻՐՔՃԷ ՔԻԹԱՊՂԱՐԸՆ ՖԱՐԻ-ՍԻՆԷ ԹԷՐՃԻՄԷՍԻ.— Պա իրատէի Սէնիյէ թիւրքճէկէ թէրճիմէ իսիլէն քիթապլարընն ֆարիսիկէ տախի թէր-ճիմէ օլունմասը՝ Շահը Իրան չէհտ-մէթլու Մուզաֆֆէրիւտտին Շահ հաղ-րէթլէրի թարաֆինտան էմր օլունմուշ տը։

ԻՆԹԻՀԱՐ էյլէմիսի եաղըմըզ օ-լան Լօյտ վարօր շիրքէթի Սթանպօլ մէէմուրլարընտան Մ. Բաղըրն ինթի-հարը իլէ էվվէլճէ պիրտէն պիրէ վէ-ֆատ իտէն սէր ատճէնթէ Բավլովվէյն վէֆատը պէնինտէ պիր միւնասէպէթ պուլունմուուղու զանն օլունուհոր ի-միշ. իրիսաեթէնաղարէն, Լօյտ գում-բանեասը սանարզընընն այրը 250,000 ֆրանգ բատէսինտէ իմիշ։

ԱՑՏՐՆ ատմիր եոլը շիրքէթի Բուն-թա մէվզբընտա միւքէմմէլ պիրիսկէլէ ինչասընա բուխսաթ իսթէմքաք վէ Իզմիր բրնթըմ շիրքէթի իսէ, պունտան քէնտի մէնֆիիինի իիլալ իսէճէեինի պէհան էյլէմքաք օլտուղունտան, քէյֆիյէթի՝ նէզարէթը ալտէսինճէ թէգզբ օլունմագտա իմիշ։

ԻԶՄԻՐ սանանի մէքթէպի բիհան-գօսը միւթէահհիլիի՝ նէմլիզատ թանսին բաշա հաղրէթլէրինէ իհալէ օլունմուշ։

ՆԻՅՏԷՏԷՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

Պիր եօլճու (Ուղեւոր մը) իմզալը վէ Նիյսէ միլլէթ մէքթէսիմիին թէ-բրագգըյհաթը իլմիյէհնտէն պահիս սաթբրլարը կալէթանըզտա օգուտուգ։

Թէբագգըյհաթմըզը միւշիր մէգա-լէլերին էֆրատը միլլէթին պահը իճ-թիհարը օլաճաղը պի իշթիպահ տը։ Ֆաղաթ թէչէսիճ օլընը քի, պու կիպի մուհարրէրատ չօգ քէրրէ խաճէկեան վէ Հոգաբարձութիւնա օլան թէվէճճիւ-հաթը չահարիյէ նէթիճէսի օլուհոր. վէ էֆրատը միլէթին հիսսիյաթը մէարիֆ-բերվէրանէսինի թագվիճէ էտէն մա-լիմանը միւֆիտէտէն զիհատ թամ պիր rêclame հալինի քէսպ էտիհոր։ Իշթէ միւհիթերէմ եօլճու տախի մէգա-լէսինի բէգլամվարի թէրթիպ էմմիշ տիր։ Մաղասամ քըրիթիգա օլմա-նուպ, հագիգաթը անվալի կէօսթեր-մէք վէ միլլէթի նիմատիյ բերէսթիք-տէն զիհատ հագզաթա սեվգ իմիք տիր։ Ամիզլէրի տախի պիր քէնիչ սը-ֆաթը իլէ իմթիհանլարտա պուլունում վիքը օլունան մէզկիյէթլէրի կէօրէմ-եիյէմ թէճճիւպ էտիհորը. աճապա պաիրէթքիար եօլճու զիքը էյլէտիսի ֆեվգէյտատ հիմմէթ էսէրի օլարագ, նէլէ՞ը սէյր էթմիշ տիր. հէմ տախի մէքթէպէն հէր նէվի անվալընընդազբը թէագիզատէն կէչիրէրէք միւշահէտա-թընը մաէլիֆթիխար կաղէթալար իլէ իլան էտճէք պիր եէրլի պուլունմա-եուպ տա, պու խըզմէթին իւչ պէշ կիւնլիւք պիր եօլճուեա իսապէթ էտ-չի տախի չանանը իսթիզրաղ պիր հալ տէեիլ մի տիր։ Պունուն իլէ պէրապէր, պիր եօլճու օլտուղու իչուն, զանէթ միւտէզգըգանէ վէ պիհարանէ եաղ-մասը իճապ էսէր իտի։ Էնանի իմթի-հանտա Մանուէլեանէֆենին «Զօճուզլարա եիւքսէք նօթ գօյմանընը», չալըշմա-մըշլար, տէյմէզլէր» եօլլու չէհատէթի-նի իշթիմէմիշ մի, միւմէյեիզլէրտէն թամ տէեէրինտէ սէօյլենիլէն տէրճէճ-լերի հօճանընն բէտտ իսէրէք քէնտի չէրէֆինէ իսրտմէթ իթթիսի իչուն եիւք-սէք բագգամ գօյմագ իսարբընտա պու-լունտուղունը վէպիր չօճուզուն էլինէ վէ-րիմիշ օլան թարիրիաթը օգուտագտան պիլէ ահիպ օլտուղունու կէ՞օրմէմիշ մի, զանընը ահիզանէմէ կէօրէ, միւհիթէրէմ եօլճու՝ չակիրտանընն իպրաղ իթթիսի ասաբը թէրագգբտան զիհատպէ, ումա-մունուն իմրազ իյլէտիսի միւքեաֆաթ-տան ֆեվզէյլղանեէ չալըշմըշ օլմալարը-նը իսթիհթաճ իթմիշ օլմալը տը-բը, եօգաա հօճանընն մէքթէպատ բոման վէ կաղէթա օգուտեարագ, վէ թալէպէնէ թէարիս իսէր իքէն ուեուեարագ, եօլ-ճունունն պէհան իյլէտիսի մէղիյէթի հուսուլէ կէթիրէմմեէճէեի էչը ինսա-ֆընն թէալիմ իտճէճէի պիր հազը-զաթ տը։ Եօլճունունն հիչ պիր չէյ կէօրմէմիշ օլմասը ըսրարընտա տէեիլիզ Մէքթէպէն հալը ինթիզամընա տէյա-լէթ իտէն միւշահէտաթընն տախի իքի սէնէ էվվէլիսի իճաի վազիճէ իմմիշ օլան զաթընն էսիրը հիմմէթի օլտուղու ալէմին թահթը թաստիգընտա օլան պիր իուուսուս տը, միւմանէյէին զայ-պուզէթինտէն պէրի, եալընը...ու-թիունլարընն չէչիտինի չօղալմադտան վէ պըրազմըշ օլտուղու էսասը էսէր-լերի զայպ իթմէքճէն պաշգա պիր գազանճրը օլմամըշ տը։

Ֆէնիչլէրտէն
Ա. Դ-ԸՐԳԴԻԱԶԱՐԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մայր եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդի դիւանը, առջի օր հիւանդանոցի այցելութեան գնաց Ս. Պատրիարք Հօր որ դժբաղդաբար պիտի չկրնայ դուրս ելլել մէկ քանի օր եւս։

Ն. Սրբազնութեան առողջական վիճակը թէեւ քաջալաւ, սակայն պայմանը սրունքին խաղակերին վրայ ելած է և կանխուած ամէն շարժում արգելք կ'ըլլայ անոր ոտքանալուն ու գոյուելուն։ Սեպտ. 2էն ի վեր կը սառապի Սրբազան հիւանդը որ իր սովորական աշխուժութեամբ գրական աշխատութիւններով կը պարապի սակայն, անգործութեան տաղտուկը փարատելու համար։

Նոյն օրը ուրիշ բազմաթիւ անձնաւորութիւնք եւս այցելեցին Ն. Սրբազնութեան, ինչպէս նաեւ Վահ. Պ. Կարապետ Եղեանց՝ որ երկրորդ անգամ ըլլալով հրաւիրուած էր իրիկուան հացկերոյթին, որուն մասնակցեցան նաեւ Տ. Բարկէն վարդապետ, Աւագերէց Տ. Մկրտան և Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեան։

—Վահ. Պ. Եղեանցի քեռորդին՝ որ ընտանիքով մայրաքաղաքս եկած էր Ն. Վահրամեան հետ, վերադարձաւ։

—Սկիւտարի Ս. Կարապետի Թաղ. Խորհուրդին ընտրութեան համար քուէարկութիւն սկսած են բաժնուիլ թաղեցիներուն և քուէարկութիւնը անչուշտ պիտի կատարուի առաջիկայ կիրակի։

—Բալուի Գաղղրահայեաց Ս. Աստուածածնայ վանքին կալուած-գեղջներուն սահմանները ուրիշ կալուածատէրերու կողմէ չփոթուած և սիալ հաշուով իւրացուած ըլլալով, վանքին միաբանութիւնը հարկ եղած միջոցներուն դիմած է և նոյն իսկ պէտք տեսեր է դատ բանալու տեղւոյն նախնական դատարանին առջեւ։ Դատարանը, շնորհիւ կայս. կառավարութեան հանրածանօթ արդարադատութեանը, պահանջուած քննութիւնները կատարեր և իր վճիռը արձակեր է ի նպաստ վանքին, որով հիմա այդ գեղջները իրենց առջի օրինաւոր սեփականատէրերուն կը դառնան։

—Մանճըլըգի Թաղ. Խորհուրդը ակից առաջ Պատրիարքարան դիմում ըրած էր Ամէնեան Տ. Եղիա քահանային անկից հեռացման մասին. արդ, միշեալ քահանան հոգեւոր վերին իշխանութեան կողմէ իրեն եղած ազդարարութեանց հակառակ դեռ Մանճըլըգի մէջ պաշտօնավարելու յանդգնած ըլլալով, խիստ և վերջնական հեռագիր մը ուղղուեցաւ Պատրիարքարանի կողմանէ միշեալին, որպէս զի անմիջապէս հեռանայ այդ կողմերէն։

—Հիմակուընէ հրաւիրագիր կ'ուղղուին ժողովական անդամներուն՝ յառաջիկայ ուրբաթ օրուան Խառն ժողովին գումարման համար, Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, հաւանաբար Ս. Պատրիարքի նախագահութեամբը։

—Այսօրուան համար կ'ըսուի թէ Կրօն. ժողով և Նպաստից Յանձնաժողով պիտի գումարուին Պատրիարքարանի մէջ։

—Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ նորոգութեան գործը աւարտելու վրայ է և մինչեւ հիմա, գուշակուածին համեմատ, միայն 17000 ղրշ. ծախք գացեր է։

—Ֆէրիգիւղի եկեղեցւոյ նորոգութեան Յանձնաժողովին անդամ Աղնիս Տ. Անարոնեան, Մ. Շերիճեան, եւ Սմբատ Ճիպէրեան էֆէնտիները անցած շաբթու հանգանակութեան պտտած ըլլալով, 40 ոսկիի չափ գումար մը հաւաքեր են։

—Տ. Բարթուղիմէոս Արք. Զահէան առջի օր Թնդանօթարանի վերատեսուչ Բարձր. Զէքի փաշայի այցելութիւն մը տուած է։

—Ֆէրի գիւղի պանդուխտ քահանան վերջապէս այս շաբթու իր հայրենիքը պիտի ուղեւորի, իրեն յաջորդ նշանակուած ըլլալով Շաբշաքցի Տ. Կարապետ քահանան։

—Ինչմիտնայ վանքին սեփական արտերն ու այգիները ամառուան ջուրի նուազութենէն վնասուած ըլլալով, Արիստակէս Արք. Դաւթեան, որ Ս. Հայրապետին բացակայութեան ատեն Մայր Աթոռին գործերը կը վարէ, Սեւ Ջուր անուն գետակէն էջմիածին ջուր հայցնելու գործին ձեռնարկեր է։

—Սկիւտարի երեք միացեալ թաղերու Աղքատախնամը ինդասա հիւանդ աղքատներուն ձեռնարկած է թատերական ներկայացման մը, որ հաւանականաբար տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ հօթնեակին մէջ, Զիթթիկի թատրոնը, Մնակեան խումբին կողմէ։

Այս առթիւ ինչ որ կ'ուզէինք յիշեցնել Աղքատախնամի վարիչ մարմինն, սա էր թէ, անշուշտ պիտի գիտնայ տոմսերը բաշխելու յարմար եղանակը գործադրել, տեղի չտալու համար տարուբերպարագայի մը՝ որ առաջ եկաւ, հերու, Սամաթիոյ Աղքատախնամին ձեռնարկած թատերական ներկայացման ատեն, երբ տոմսակիները ընդունողներէն անոնք որոնք չէին ուզեր բացէ ի բաց տոմսակները մերժելով վշտացման առիթ տալ, հետ կը դրէին զանոնք՝ վատահացնելով ձեռնարկու մարմինը թէ իրենց մէկ ուրիշ բարեկամէն, որուն արդէն երկու տոմսակ դրկուեր է եղեր, ընդունած է հատ մը,— որով ակնկալուած հասոյթը բնականաբար չպիտի կրնայ դոյանալ։

—Կեսարիոյ Հայ-Հռոմէականներու նորընտիր առաջնորդը Մատթ. Գեր. Միսլեան առջի օր մայրաքաղաքս հասած է։

—Թօփ գաբուէն կը գրեն մեզի.— «Մեր վարժարանին ու մանկապարտէզին նկատմամբ գրուածները խեղաթիւրեալ են։ Մանկապարտէզը՝ հակառակ երեք անդամէ բաղկացեալ Հոգաբարձութեան գուրգուրալից վերվերքին, 10—12 տղայ միայն ունի, որոց համար ամսական 5 ղրուշ չենչին հասոյթի մը փոխարէն 250—300 ղրուշ ծախք մը կ'ըլլայ։ Բանիցս ալ Ս. Բարոյշին միջոցաւ տեղացւոց իրենց անչափահաս մանուկները առնելով գլխաւորապէս 2 վարպետաուհիներէն մանկապարտէզ խրկելու համար եղած յորդորներն, ապարդիւն մնացած են։ Հոգաբարձութիւնը այս վիճակին առթիւ խնդիրը առկախ թողած է. փափաքելի է որ թաղեցիք նախագասելով մանկապարտէզը՝ այդ խմբագրներէն հանելով փութան հոն խրկել իրենց մանկտիքը։

Թաղեցւոց մանկապարտէզի նկատմամբ այս սուտն վերաբերութեան պատճառ կը ցուցուին, Հոգաբարձութեան կազմակերպութենէն առաջ մանկապարտէզի տղայոց քմահաճօրէն ժամը 8—9ին տեղի ունեցած արձակումները։»

—Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Բիւշմանեանի ընդ Աղն Օրիորդ Դարբիա Մինասեանի ամուսնութեան առթիւ փոսան ծաղկեփունջի մէկ Օսմ. ոսկի նուիրած են Հիւանդանոցիս Աղն. Տէր և Տիկին Յակոբ էֆ. Պարի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տնօր. Խորհրդոյ Աղթ. Կերբ. Վարչ.-Ընդ.

Բերայի Ս. Եկեղեցւոյ երկամեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն՝ սկսեալ 1899 Յունվար 1է ցվերջ Դեկտեմբերի 1900 տարւոյ, նոյնպէս՝

Գուղկունճուկ-Իճասիէ միացեալ թաղերու Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ քսան և ութ ամեայ մատակարարութեան հաշուեցոյցն՝ սկսեալ 1897 մայիս 1է ցվերջ Օգոստոսի 1899 տարւոյ, ըստ օրինի Տնտեսական Խորհրդոյ մատուցուած և անոնց յար և նման օրինակներն յիշեալ Եկեղեցեաց բակը կախուած են ի տես թաղեցի ժողովրդեան՝ քսան և մէկ օրեայ պայմանաժամաւ։

Կը հրաւիրուին Պատուարժան թաղեցիներն որ այդ հաշուեցուցակաց վրայ՝ եթէ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն ունին, գրաւոր կերպով ներկայացնեն Տնտեսական Խորհրդոյ՝ որոշեալ պայմանաժամուն մէջ, յորմէ յետոյ՝ անլսելի պիտի մնայ որ և է բողոք։ (*)

(Մնէ՛ Տնտես. Խորհրդոյ)

22 Սեպտեմբեր 1901

(*) Այս ծանուցումը սեպտ. 2էն զրկուած է մեզի, չենք գիտեր ի՞նչ պատճառով։ (Ծ. Խ.)

ԱԶԴ.—Միանգամ ընդ միշտ կը ծանուցանենք թէ մեր Իզմիրի բաժանորդք պարտին իրենց հին հաշիւները մաքրել մեր գործակալ յարգոյ Մոմճեան Յակոբ էֆ.ի հետ։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Կիրակի, ինչպէս նաեւ հանդիսաւոր տօնի օրերը թաղիս դպրոցին և այլ վարժարաններու տղաքը եկեղեցւոյն փակը խօսարանի և զբօսավայրի վերածած են՝ իրենց պոռչտուքներով խորդարար արարողութիւնները խանգարելով, որոնց վրայ երբեմն ծայրայեղութենց պահուն ինքնաբերաբար կառավարիչի դեր կը կատարէ եկեղեցւոյն պահարանապետը կամ լուսարարը, որուն հապիտական շարժ ու ձեւերն ու խօսքերն տղայոց անկարգութիւններուն կրկնապատկուելուն պատճառ կ'ըլլան, ժողովուրդին ինչ ինչ գանգատանաց տեղի տալով։ Արդ կը փափաքինք տեղեկանալ թէ այդ սրդաքներուն վրայ հսկող մարմինները— ուսուցիչները—ուր կերթան կ'անհետանան, այս տեսակ օրեր պէտք չէ որ աշակերտաց վրայ հսկող գտնուին։

24 Սեպտ. 1901 ՍԿԻԻՏԱՐՑԻ

ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՔ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ Ս. ԿՍԱՐԱՊԵՏԻ ՎԱՆՈՒՑ ԿԵՍԱՐԻՈՅ

Անհաւասիկ շրջանաւարտներուն անունները,

1. Վահան Կրպ. Ս. քիւրքճեան.— Կեսարիոյ Ներվէ գիւղէն. Գէորգ Էսատեան Սան, շրջանաւարտ 1892—1893 Տարեշրջանին, տարիներէ ի վեր դասատու և այժմ Տնօրէն-դասատու է Կեսարիոյ Ս. Աստուածածնայ Մայր եկեղեցւոյ Հայկեան վարժարանին մէջ և կը պաշտօնավարէ կատարեալ յաջողութեամբ։

2. Հմայեակ Մելքոն Ա. Ուղուրլեան.—Կեսարիոյ Էվէրէկ գիւղէն, Գէորգ Էսատեան Սան. շրջանաւարտ նոյն տարեշրջանի, այժմ կը գտնուի Մարսիլիա, ուր մէկ կողմէն իր ուսումնէն կատարելագործելու կ'աշխատի, միւս կողմէն Հայերէն լեզուն կուսուցանէ տեղւոյն քանի մը հայ տղայոց։

3. Գարեգին Մարտիրոս Նահապետեան.—Թերասատիոյ Կէմէրէմ գիւղէն, Գէորգ Էսատեան Սան, շրջանաւարտ նոյն տարեշրջանին, տարիներէ ի վեր Կեսարիոյ Հայկեան վարժարանին մէջ ուսմանց և գիտութեանց դասատու է, և կը պաշտօնավարէ մեծ յաջողութեամբ։

4. Ներսէս Զաքարիա Տէր Սահակեան.— Կեսարիոյ Ներվէ գիւղէն, Գէորգ Էսատեան Սան, շրջանաւարտ նոյն տարեշրջանի. 1893էն ի վեր գիւղական դասատու է վանուցս գիշերօթիկ բարձրագոյն վարժարանին մէջ, և կը պաշտօնավարէ գոհացուցիչ և կատարեալ յաջողութեամբ։

5. Խորէն Կարպ. Մ. Բէօլէեան.— Կեսարիոյ Թալաս գիւղէն, Գէորգ Էսատեան սան, շրջանաւարտ նոյն տարեշրջանի. վարժարանէն ելլելէն ի վեր Տնօրէն-դասատու է Թալասու Վարի Թաղի Խուպէսէրեան վարժարանի, ուր կը պաշտօնավարէ մեծ յաջողութեամբ։

6. Մինրան Ե. Մնովքեան.—Կեսարացի, Թոչակաւորաց կարգէն, շրջանաւարտ նոյն տարեշրջանի, շրջանաւարտ ըլլալէն ետքը գրագրութեան պաշտօն վարեց ի Պէյրութ, Բեահեան վաճառատան մէջ. քանի մը տարի առաջ հիւանդութեան մը պատճառաւ դարձաւ ի Կեսարիա։

7. Բարսեղ Գ. Թէրզեան.—Կեսարացի, Գէորգ Էսատեան Սան, շրջանաւարտ 1893-1894 տարեշրջանին. վարժարանէս ելնելէն ետք. իբր 2 տարի դասատուութիւն ըրաւ Կեսարիոյ Հայկեան վարժարանին մէջ։ Յետոյ գնաց Նիւ-Եորք արուեստի մը հետեւելու համար, ուր կը գտնուի այժմ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԳՇԱՄԲԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԵԱՐ

ՐՈՒՐԻՉ, 6 հոկտ.— Սէնթ Էթիէն չէհրինտէքի թագաւորական ենկիմիյէէրի արթըրըլաճագ տը։

—Սէնէկալտա քեռին Սէն-Լուի չէհրինտէ սարը հումմա իլլէթի չիտտէթլէ հիւքմ իտիեօր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Պարլօնտա պիր թաղըմ վուգուաթը չէգավէթքեարանէ զուհուր իթտիեինէ տարիր կաղէթալար թարաֆընտան նէչը օլունան հավատսի հիւքիւմէթ թէզվիպ էյլէմիշ տիր։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Սըրպիսթան բարլամէնթօսը՝ 24 հոկտեմբերտէ իճթիմա իտէճէք վէ Գրալ թարաֆընտան պիր նամէթ օգունանագ տը։

—Սըրպիսթան Գրալը վէ Գրալիցասը՝ Նիչ միւթէվէճճիհէն հարքէթ իթմիշլեր տիր։

ԲԷՇԹԱ.—Մանարիսթան մէճլիսը մէպուսանընընն ինթիխապաթը նէթիճէլէնտի, էքսէրիյէթի՝ լիպէրալլար գազանընընը տը։

ՆԱԲՕԼԻ.—Նաբօլի թիճարէթ օտասը՝ Նաբօլի լիմանընընն Մարսիլիա լիմանը կիպի կիւմրիւք բէսմինտէն մուաֆ սէրպէսթ լիման իլան օլունմասը հագզընտա արզու պէհան իթմիշ տիր։

—Նիզիսա թէհանֆիուզխանէսինտէ պուլունան խասթալարընն ահվալը սը-հիյէսի՝ էեուէլէմմէքճէ տէվամ իտիեօր. պունլար արասընտա եալընը պիր քիչինին հալի թէհլիքէլի կէօրիւնիւեօր, այրը այրը պուլունտուրուլան 132 քիչինին ահվալը սրհիյէսի պէրքէմալ տը։ Նաբօլիտէ վէ թաչրալարտա եէնի մուհտաղ եօք տը։

ԿԵՁԵՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԼՕՆԴՐԱ, 7 Հոկտ.—Բրէթօրիատոն պիլիրիլտեիինէ կէօրէ, Պօր ասքէրի՝ ժէնէրալ Պօթանընն գօմանտասը թահթընտա օլարագ, Զուլուլանտ տրաղիսինէ թէճավիւզէ, հուտաւսը իշղալ էյլէմիշ տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Մ. Օրզանիրանընն եէրինէ Մ. Վէլլանօէրանընն մալիյէէ նէզարէթինէ թահին իսիլէճէէի բիվանէթ օլունուեօր։

ԲԱՐԻՍ.— Հօնկ Գօնկ վիլայէթի տախիլինտէ իղթիշանաթ զուհուր էյլէսիեի Բէքինանէն պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլիեօր։

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուսմ. սիւն ոգչ. գաբ.	25—24
» » » էն եիւքսէք	25—27
» » » էն աչաղը	25—24
Բուսմէլի չըմէնտ ոգչ. գաբ.	98—12
» » էն եիւքսէք	98—62
» » էն աչաղը	98—

ՊԱՆԳԱ ԱՍԻՈՆԱԼԱՐԸ

Բէժի ագսիոնը Օս. լիր.	12—30
Սիկարէթ Ֆ.	—90
» Բ.	—49
Թրամվայ	5—75
Ժուբանա	1—60
Օպլիկասիոն Թրամվայ	479—
Ասիբանա	3—85
Գրէսի ժէնէրալ	0—10
Սօսիէթէ Օթօման Ինկ. լիր.	0—12
Լօրիսմ	56—
Պանգ Նասիոնալ ոը Կրէդ	409—
Թրանսվաալ	77—
Բրնսթիմ Թանվիլսթը	462—
Գրէսի Ֆոնսիէ Էսիբսէն	263—
Անատոլը շըմ ագսիոնը	9—

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻՕԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 ղշ. տան	ղշ. բր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—05
Մէթալիք	99—
Ինկիլիզ լիրաը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—25
Բօլ	90—20
Գրէմից ալթունը	51—08
Գարպոն գայմէսի	8—61

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 Հոկտ.

Ինկ. էհնամը Ինկ. լիրաը	93—31
Օսմ. էհնամը այքլաը	23—37
» գաբ անուը	23—12
» » Բ	48—75
« » Գ	25—62
Օսմանլը Պանգաը	10—75
Մըսրը Տուլ. մութթահրաթ	107—
Պալկար իսթիգրազը	80—
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25—350

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—32
Բարիզ 3 այ վատէլը	22—95
Ֆիօրէն Մանտա	——
Վիէննա չէքի (գուլդեն)	——

Բարիզ 5 Հոկտ.

Ֆրնս էսկ. 4% ֆր.	101—12
» » 4½%	102—
Եէնի Օսմ. էհնամը այքլաը	23—70
» » գաբանաը	23—62
Բուսմէլի չըմէնտրֆէրի	100—25
Օսմանլը Բէժիսի էհնամը	306—
» Պանգաը	519—
Գրէսի Լիոնէ	992—
Իթալիա էհնամը	99—40
Բոհորիթէ Թիւրք	487—
Օսմանիյէ	442—
Տուան Օթօման	507—
Սբանսոլ	71—10
Թրանսվալ	03—10
Դամպիս 3 այ վատէ	25—220
Գրէսի Ֆոնսիէ Էսիբսէն	—

Պէրլին 5 Հոկտ.

Բուսմէլի չըմէնտրֆ. (մարգ)	98—70
Լօնտրա իւղերինէ գամպիս	22—265

Վիէննա 5 Հոկտ.

Լօնտրա իւղերինէ գամպիս	239—20
Բուսմէլի չըմէնտրֆերի ֆր.	93—50
Օսմանլը Բէժի ագսիոնը	276—

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ԹՒՆ
Ի՝ ՊՈԼԻՍ
Թանգարան

ՎԱՃԱՌԱՆԻՔ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ՝արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու դերազանց ժամանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրստաֆաք և Կ. Ռուճիեան Որդիք վաճառատուները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.—Պ.Պ. Լաքառիէռ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօտէօն։
ՊՈՍՊՈՏ.— Պ.Պ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱՀԻՐԷ.— Պ. Հ. Ռոզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ. — Պ. Պ. Կ. Ռուճիեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ. — Պ. Կէորն Արտիթի.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. — Պ.Պ. Վ. Ս. Մեծաստուրեան։
ԻԶՄԻՐ.— Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Պ. Յակոբ Բասլատալ։
ՋՄԻՒՌՆԻԱ.— Պ. Հայրիխ Վառնինկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ.— Պ. Տիւռ Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻԻԻՊ.— Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՑՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանքէլ Շեֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.— Պ.Պ. Պեարոսեան Եղբարք։
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.— Պ. Սրիս Կ. Ռուճիեան.
6—24

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ
ԱՄԵՐԻԿԱՆՈՆ ԷՆ ՄԵԾՀՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՆԵՐԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

NEW HOME

Մեղքիւր Սէրկիի Ումումիսինտէ Ֆիւբեաֆաթը, HORS CONCOUR
Բէգապէթսիզ գաղանմըշ սբր։
Էն ուֆագ թէֆէբրուաթընա գառար էմալընա թէլէֆիւգ իտէր
Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ անէնքասը 3. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ Էվլասլարը
Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպոլտա, Պահճէ Գարու-սընտա, Համիտիյէ ճատտէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խանթը իւղէրինտէ
ՇԻՒՊԼԷՐ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սաիրէ Թամիր վէ էօյրէթմէսի մէճճանէն տիր

ՏՕՔԹՕՐ ԳՕՍԹԱՔԻ ՔԻԼԱՅՏԻԹԻ

Բարիտէ իքմալը թանսիլ էթմիշ վէ Եվրօքանրն էն մէշհուր խասթախանէլէրինտէ ամէլիյէթի կէօրէրէք, օն եէտի սէնէ տախի իճրաի թրպպպէթլէ քէսբը վուգուճի էյլէմիշ տիր։

Թապիպը մումարիէյի կէօհիւս վէ միտէ իլէթլէրէրինի եանի նէգլէի սատրիկէեի, նէֆէս տարլըզընը, ագ ճիւեր ուճունէթլէրէրինի խուսուսիյլէ վէրէմ խասթէլիրինի, իմիթեարլարտա միզմին էօքսիրիւք վէ տամարլարըն թէսալլուպ իմմէսինի, էմրազը գալպիյէեի, հազմսըզլըզը, ինգրպազը, միզմին խնալը, միտէ ազրըսընը, միտէ կէնիչլէնմէսինի, գանը պասուրը, գարընտա սու տօլմասընը, գարաճիեէր խասթալըգլարընը, իտարտա չէքէր վէ եուսուրթա ազը պուլունմասընը, էմրազը միքրօպիյեէեի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճինս չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրագէյսանը ֆէնինիյէ մուճիպլիճէ էն սօն ուսուլը թրպպի վէճէկլէ թէտավի էյլէր։

Թապիպը մումարիէյի՝ տէօրթ սէնէ պիր միւտէթ զարֆընտա վասի պիր ֆրէնկի խասթախանէսի սէր թրպպէթինտէ պուլունարագ, պու էնտամէ խուսուսի թէտավի էյլէեիի խասթալարտա մատտա, ֆրէնկիեէ վէ պէլ սօղուգլուղունա միւպթէլա օլմուշ տէօրթ պին գատար էշխասը թէտավի էյլէսիի ճիւէթլէ, պու իլէթլէրին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգէյատ մէհարեթ քէսպ էյլէմիշ օլտուղունտան, էրքէք վէ գատընլարտա եէնի վէ էսկի ֆրէնկիեի վէ պէլ սօղուգլուղունու վէ անլէրտան հասը օլան սէս գրսըգլըզընը վէ եարալարը վէ ատրի ուճունէթլէրինի վէ իտար տարլըզընը վէ իլթիհապը մէսանէեի վէ վէզարիֆը թէնասիւլիյեէ իճրարընտա նօգանիյեէթի սուրէթը միւքէմմէլէտ վէ թէճարիւբը միւթէատտիէսինի թէրագէյսանը ֆէնինիյեէ իլէ պիրլէշտիրէրէք աղ զէման զարֆընտա թէտավի էյլէր։

Տէր Ալիյեէտ հէր հանկը թապիպ իլէ խթէնիլուբրա գօնսիլթօ օլունապիլսինի կիպի, Եվրօքանրն էն մէշհուր աթըպպասը իլէ տախի պիլ մուխապէրէ գօնսիլթօ իճրա օլունուր։

Վիլհեամը Շահանէտէն թահրիրէն միւրաճաաթ խէճէէ զէվաթը՝ օրատաքի թապիպին պիր բաօրուրը եախտա մուֆասսալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէլէրի էլէմէ տիր։

Բազարտան մատտա, հէր կիւն սաաթ տէօրտէ գատար, Գումգարուտա Զիֆթէ Կէլինլէր ճատտէսինտէ 13 նիւմէրօլու խանէէտ, սաաթ պէշէն աէքիզէ գատար Սիրքէճիտ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Թիւրքիյէ էշզախանէսինտէ խասթէկէանը գապուլ էյլէր։ Ֆագբը օլանար սալ։ Կիւնլերի մէճճանէն մուաեէնէ օլունտրը կէնթիք Բաշա սոգուչունտա Լիդօր Մէրթիտի էֆ-ֆէն էշզախանէսինտէն հէր հանկի սաաթ խթէնիլիրսէ, թապիպը մումարիէյի ճէլպ օլունապիլէճէքտիր։

ՈՒԷՍԴԷՐՆ

ԲԱՐԼԱՍԷՆԹՕՆԷՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍՑԱԼ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՍԱ
1851ՏԷ ԹԷՍԻՍԻ ՕԼՈՒՆՄԸՇ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան զիյանլարըն մէճմուի	ԻՆԿ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագէէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէտիկէ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա շիւպէսինին միւտիրիշումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Իսթանպոլ, Պահճէ Գարու, Անանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իշկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր
ԻՒԹԱՐ.— Շէհրիմիզտէն էն մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարընն սերմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100% օլտուղը հաշտ Ուէսթբրընքի 125% տիր։ Իլթէ պու հագիգաթ Ուէսթբրն բրպիսլէրինէ թէֆեվվիւգ իթմէսինէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տըր։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԷԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԼԻԹԱԼԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖԻ. 7500000

1899տա մէրի իւլ իճրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ.		19,534,276
» » եանկրն »	» »	460,267,203
» » » »	բրիմի »	1,433,965

Եօտէ-ը էնէրէնէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ շէրաթի իլէ սիկուրթա ագտ իտէր
Եանկրնա գարշը հէր նէվի պինա վէ էշկա իւղէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։
Նոֆլիսմ գարշըրընա գարշը մալ, էվրագը նագտիյէ վէ վարօր սիկուրթալարը գապուլ իտէր։
Հիսէսարանա՝ 1896տա 18½%, 1897տէ 18%, 1898տա 18%, 1899տա 16% թէմէթթիւ թէվզի իմմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքերլերի (Տէրսաաէթտէ Գրէտի Լիոնէ, Լոնտրատա Սանլօ Աւոթրիան Պանգ, Սօֆիատա Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչիւն միւատտիտ վէ միւթէպէր քէֆիյէթլի ատճէնթլէր արանըլըյոր
ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ
Գալաթա Մէրթէպանի սոգագ, Ճէֆտիտ խան
Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիշ.— Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ՅԱՌՈՒԹԻՒՆ ԷՖ, ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմարիէյի՝ օն պիր սէնէ մուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պա չահատէթմամ, խուրուճ իմմիշ, վէ զայրէթ ու խթիգամէթիյլէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը նամուս վէ լիյագաթատան վէ պիրինտի սընըֆ տավ վէքիլէրինտէն մասրուֆ պիր զաթ տըր։

Ֆէնթիլերի՝ հէր նէվ Շերի, Հուգուգ, ճէզա վէ թիճարէթ տավալարընը տէրէօճատ իտէր։

Պիր մէպլաղը ճալիմ մուգապիլինտէ ալթը այլըգ վէ սէնէլիք ապօնէ գայտ վէ գապուլ իյլէր։

Տավալարը հագգընտա մէճճանէն մալիմաթ ալմագ իսթէէէնլերէ պէյանը ըէյ վէ իթթայը մալիմաթտան գաչընմագ։ Էքսէր տավալարտան բէչին իւճրէթի ամատարը կիպի, բէք չօգալրընտա սուլէնի թէվիյէտէ գուսուր էյլէմէզ։ Սապահլարը սաաթ 2—6ա վէ ագշամլարը տախի 9—11է գատար եաղրմանէսինտէ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մուսուլ խանընտա 22,23 վէ 24 նումէրօլը օտաւար տըր։

էն ալա վէ նէֆիս իրէքտէն մամուլ ՊԱՖՐԱ վէ ՍՈՒԼԷՑԾ քեաղրալարը եալընզ սիկարա մէրագլալարընը մէմնուն էտէպիլիր։ Պու քեաղրալարըն ֆէվքէլատ միւէսսէրիէթի մուգալիսէրինին արթմասընա սէպէպ օլմըշ օլորզընտան, գաբագլարըն տէրունինտէքի սէֆէր մէհրինէ վէ ալատէթի ֆարրգայը սայիրէյէ տրգգաթ օլընմասը թավսիյէ լընը։ 56—56

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիտ քեաին (Էշզախանէի Թիւրքիյէ) եէվմը քիշատնատան պէրի կէօսթէրմիյի իսթիզամ վէ տրգգաթատան վէ իհզար օլընան քեաֆֆէլի էտվիյէնին խալխիյէթ վէ էհվէնիյէթինէն օտալը չէհրիմիզին էն մանքմէլ էշզախանէսի օլուպ, տիկէրլերինտէ նումունէի իմթիհան օյմագ չէրէֆինի իհրրաղ իթմիշ տիր։ պու տրգգաթ վէ իհթիմամա մանդամ օլան թէէտիրէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էշզախանէլերէճէ սարլ նագարը էէմմիյէթէ ալընաճագ մէվատտրն պաչլրճասը տրբ. ամմինին միւսլլէմի վէ տէվաֆրը ըէամիյէնին տախի մուսատտագ օլտուղը իւղրէ պարատատ քէմալը իլէ ճարի տիր։ պու կիպի պիր թէէսխատէն պէքլէնիլէն չու խրատմամը միւթահանէնէէ պիր իլալէի ինսանիյէթքեարի օյմագ իւղրէ եէվմը թէէսխանէնէ չիմիկէ գատար միւրաճաաթ իտէն պիլիճիմէ զուէֆայի խասթէկեան մէճճանէն թէտավի եթիրիմէք վէ մուալէճաթը լաղրմէ տախի քէչա պիլա իճրէթի իթա իտիլմէք կիպի իսթիյար օլընան ֆէտաքարըգլար նագարը տրգգաթա պլրնաճագ օլուր իսէ պու էշզախանէնին խթիհնապը մէնֆաաթատան զիյատէ հէմճճնանէ խրատմէթ կիսան պու ճէվատը տախի սուրէթը միւքէմմէլէտէ գաբագլարընտան գուրթարմագլարը կիսի, կէնճլիք սէպէպի իլէ վիճուալարընը խարապ իտէնէր, սըրաճա վէ ալէյլումում քէմիք խասթալըգլարընա տիւէար օլանլարա վէ էլ տիրէմէսի վէ եիւրէք չարմասընա զանէթ նաֆի օլուպ, հէլէ չօճուգլարընն պոյ աթմասը զէմանընտա էվլատարընը սէվէն հէր բէտար վէ վալիտէնին հահաթ վէրճճի մէչհուր Վիթալ հապլարընան քէնտի ճիեէրբաբէլերինէ վէրմէէրի՝ էն պիրինճի վազիֆէլէրի տիր։ Սիւտ վէրէն գատընլար գուլանտրգլարընտա հէմ սիւսլերի չօղալրը. վէ հէմտէ չօճուգլարը ֆէվգէյատ գուվլէթ պուլուր։

Ումումի տէբսրը Իսթանպոլտա ճիղալ օղլունտա 33 նումէօրօլու Անթուան Գարլանճանընն Սաբր էշզախանէսի տիր։

Սիրքէճիտ Թիւրքիվէ, Պաղէէ գաբուտտնտա Բիւշիւքճան, Միաքճեան վէ Պէչիր Քէմալ պէյ էշզախանէլերի իլէ մէշհուր էշզախանէլէր վէ տէբօլարատա պուլունուր։

Գումբասը 12 դրուշ տըր։

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

Կ. Պոլիս՝ Մահմուտ Փաշայի Էջ-Իբ Ռիւ- 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարմանիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարանը ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարած անուշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին, վաճառատնս մէջ կը գտնուի նաև ֆոնդան և ուրիշ տեսակ շաքարներու ճոխ մթերք մը։ Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Գիները շատ ժան են։ 71—106

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԵԼԱՐԸՆԴ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէպի էվրագ գալէմի խիւլեֆասընտան Հասան Թանսին էֆէնտի իլէ նօթա վէ էֆէնտի մուսիգի մուալիմի Զուլֆանան Գրիգոր էֆէնտիլէր Թարաֆընտան հէր օն պէշ կիլտէ պիր՝ մէնթազատէն նէչր խիլմէքտէ օլան էդնարը մուսիգի եասասընա զանէթ նաֆի օլուպ, հէլէ չօճուգլարընն պոյ աթմասը զէմանընտա էվլատարընը սէվէն հէր բէտար վէ վալիտէնին հահաթ վէրճճի մէչհուր Վիթալ հապլարընան քէնտի ճիեէրբաբէլերինէ վէրմէէրի՝ էն պիրինճի վազիֆէլէրի տիր։ Սիւտ վէրէն գատընլար գուլանտրգլարընտա հէմ սիւսլերի չօղալրը. վէ հէմտէ չօճուգլարը ֆէվգէյատ գուվլէթ պուլուր։

Ումումի տէբսրը Իսթանպոլտա ճիղալ օղլունտա 33 նումէօրօլու Անմաճէսսէմէ քէսիլէրէք, օլանճա դուվվէթի թաղիզիյէսի իլէ գրզը պիր իթի թարթագլատը. Անժէլ խամինին ահէնին բէնէլէրի ալընտա եարը պայղըն պիր հալէ կէլէրէք։

—Ահ քէլ սիբլիս, քրտը թօրթիւր, (պու նէ իշկենճէ նէ գատար էղ) ատիքէն սօնրա, հէր զէրրէի վիճուտի պաշգա պաշգա թիթրէեէրէք կէօզէրինտէն պիր սէլը տիւմու (կէօզ եաշը) պուշանտը, քէտինի գաթիյէէն միւատֆատա էսէրի, իսթիմատատ իչուն հայգըրմագ ճիւրէթի կէօսթէրմէէրէք, եալընզ գալպի հըշգըրըգլար, տէրին անինէր, պիր թէղալիւմը սաքինանէ իլէ աղլաեօր իսի, Շէմմ՝ ատսթը թաղիգի արաբընտա գըզըն մօրարան պէէալ պիլէքլէրինէ, տիզի իլէ չէօքէրթտիկի գալչասընա հասըլը օ վիճուտը լաթիֆ վէ նէրմինէ սէրաբա կէօզ կէգտրիրսի.

(Տէվ-Դ)

—Սէն անախթար վէրմէէօր ամմա պէն տէ սէնի կէպէրթիւօր։

Անժէլ պօղուգ պօղուգ։

Պէն գաթիլ վար պաղըրաճագ...

—Պաղըրաղընն անտէ պու խանէր կէօքսիսէ կիրէճէք...

Միւրէպպիյէնին պաղըրաճաղըմ տէմէսի՝ աչըգը միւթէհէվվիրինի թէհտիտ իչուն իսի. եօգաա պաղըրմագ օնունտա հիչ իշինէ կէլմէեօր, ուֆագ պիր կիւրիւթիւ օլուպտա խարճանէն պիրի կէլէճէք տէեու, գըզ օղլանտան ղիեատէ գօրգուեօր իսի. Անժէլ՝ կէօքսի իւղէրինտէ բարլաեան խանէրէ պագուպ պիր էօլիմ ամբրընը, պիրտէ անախթարը խամինէ թէսլիմ էթմէտիքի մանդուրը տիւչինտի, էօլիմի թէրճիհ էտէր կիպի պիրբուէր միւթէվէքքիլանէ իլէ գըզըդ գըսըդ տէտի քի։

—Իսթէր իսէ պէնի էօլտիւրիւեօր, ֆագաթ պէն անախթար վէրմէեօր...

Շէմմ պիր թէհէվվիւր պիր չիտէթը միճճասէմէ քէսիլէրէք, օլանճա դուվվէթի թաղիզիյէսի իլէ գըզը պիր իքի թարթագլատը. Անժէլ խամինին ահէնին բէնէլէրի ալընտա եարը պայղըն պիր հալէ կէլէրէք։

—Ահ քէլ սիբլիս, քրտը թօրթիւր, (պու նէ իշկենճէ նէ գատար էղ) ատիքէն սօնրա, հէր զէրրէի վիճուտի պաշգա պաշգա թիթրէեէրէք կէօզէրինտէն պիր սէլը տիւմու (կէօզ եաշը) պուշանտը, քէտինի գաթիյէէն միւատֆատա էսէրի, իսթիմատատ իչուն հայգըրմագ ճիւրէթի կէօսթէրմէէրէք, եալընզ գալպի հըշգըրըգլար, տէրին անինէր, պիր թէղալիւմը սաքինանէ իլէ աղլաեօր իսի, Շէմմ՝ ատսթը թաղիգի արաբընտա գըզըն մօրարան պէէալ պիլէքլէրինէ, տիզի իլէ չէօքէրթտիկի գալչասընա հասըլը օ վիճուտը լաթիֆ վէ նէրմինէ սէրաբա կէօզ կէգտրիրսի.

(Տէվ-Դ)

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ
ԱՄԵՐԻԿԱՆՈՆ ԷՆ ՄԵԾՀՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՆԵՐԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

NEW HOME

Մեղքիւր Սէրկիի Ումումիսինտէ Ֆիւբեաֆաթը, HORS CONCOUR
Բէգապէթսիզ գաղանմըշ սբր։
Էն ուֆագ թէֆէբրուաթընա գառար էմալընա թէլէֆիւգ իտէր
Թիւրքիա իչիւն եէկեանէ անէնքասը 3. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ Էվլասլարը
Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպոլտա, Պահճէ Գարու-սընտա, Համիտիյէ ճատտէսի, Ն՝ 7 Թրամուէյ խանթը իւղէրինտէ
ՇԻՒՊԼԷՐ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սաիրէ Թամիր վէ էօյրէթմէսի մէճճանէն տիր

ՏՕՔԹՕՐ ԶՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մումարիէյի փարիտէ միւտաէթը մէտիտէ էմրազը տախիլիէ վէ ասապիէ քէսպի իսթիսաս իյէլուպ սարա, է ըսբազմօս, իսթէրիք, եարբմ պաղ աղրըսը, նիվրիլ, ուլգուսուղլուգ, ուլգուտա կէզմէմէ, չօճուգլարըն իտրար թուէթամամլարը վէ էնալի սինիրասթալըգլարընը էշկիթրիք իլէ թէտավի էյլէսիի կիպի միտէ սուլարը, վէ միտէ սուլունընն արթմասը վէ էքսիլմէսի, պաղըրաագ, գալպ, ագ վէ գարաճիյէր վէ պիւլիմիզէ էմրազը տախիլիէի սախրէի ֆէնընը թրպպին էն սօն քէշֆիսաթը իւղրէ հէր կիւն սապահտան էօյլէնէ գատար իստանպօլտա օգճիլէր պաչընտա (Սինէմանա) վէ ուզուն չարչուտա (Մէրքիտ) էշզախանէլէրինտէ վէ էօյլէտէն սօնրա, պէյ օղլու ճատտէի քէպիրտէ Օտիօն թէատրօսու գարչուսընտա 165 նումէրօլու Մուայէնէխանէի խուսուսիէսինտէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը գապուլ էյլէր։

Մուայէնէխանէի խուսուսիէսինտէ հէր նէվ թէտավի էյլէթիրիկի վէ էյլէքիրիկ պանէօսու մէվճուտ տուր։

ՏՕՔԹՕՐ ԱՂԵՍԱՆԴՐԻԱՅԻ ՔԻԼԱՅՏԻԹԻ

Բարիտէ իքմալը թանսիլ էթմիշ վէ Եվրօքանրն էն մէշհուր խասթախանէլէրինտէ ամէլիյէթի կէօրէրէք, օն եէտի սէնէ տախի իճրաի թրպպպէթլէ քէսբը վուգուճի էյլէմիշ տիր։

Թապիպը մումարիէյի կէօհիւս վէ միտէ իլէթլէրէրինի եանի նէգլէի սատրիկէեի, նէֆէս տարլըզընը, ագ ճիւեր ուճունէթլէրէրինի խուսուսիյլէ վէրէմ խասթէլիրինի, իմիթեարլարտա միզմին էօքսիրիւք վէ տամարլարըն թէսալլուպ իմմէսինի, էմրազը գալպիյէեի, հազմսըզլըզը, ինգրպազը, միզմին խնալը, միտէ ազրըսընը, միտէ կէնիչլէնմէսինի, գանը պասուրը, գարընտա սու տօլմասընը, գարաճիեէր խասթալըգլարընը, իտարտա չէքէր վէ եուսուրթա ազը պուլունմասընը, էմրազը միքրօպիյեէեի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճինս չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրագէյսանը ֆէնինիյեէ մուճիպլիճէ էն սօն ուսուլը թրպպի վէճէկլէ թէտավի էյլէր։

Թապիպը մումարիէյի՝ տէօրթ սէնէ պիր միւտաէթ զարֆընտա վասի պիր ֆրէնկի խասթախանէսի սէր թրպպէթինտէ պուլունարագ, պու էնտամէ խուսուսի թէտավի էյլէեիի խասթալարտա մատտա, ֆրէնկիեէ վէ պէլ սօղուգլուղունա միւպթէլա օլմուշ տէօրթ պին գատար էշխասը թէտավի էյլէսիի ճիւէթլէ, պու իլէթլէրին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգէյատ մէհարեթ քէսպ էյլէմիշ օլտուղունտան, էրքէք վէ գատընլարտա եէնի վէ էսկի ֆրէնկիեի վէ պէլ սօղուգլուղունու վէ անլէրտան հասը օլան սէս գրսըգլըզընը վէ եարալարը վէ ատրի ուճունէթլէրինի վէ իտար տարլըզընը վէ իլթիհապը մէսանէեի վէ վէզարիֆը թէնասիւլիյեէ իճրարընտա նօգանիյեէթի սուրէթը միւքէմմէլէտ վէ թէճարիւբը միւթէատտիէսինի թէրագէյսանը ֆէնինիյեէ իլէ պիրլէշտիրէրէք աղ զէման զարֆընտա թէտավի էյլէր։

Տէր Ալիյեէտ հէր հանկը թապիպ իլէ խթէնիլուբրա գօնսիլթօ օլունապիլսինի կիպի, Եվրօքանրն էն մէշհուր աթըպպասը իլէ տախի պիլ մուխապէրէ գօնսիլթօ իճրա օլունուր։

Վիլհեամը Շահանէտէն թահրիրէն միւրաճաաթ իտէէ զէվաթը՝ օրատաքի թապիպին պիր բաօրուրը եախտա մուֆասսալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէլէրի էլէմէ տիր։

Բազարտան մատտա, հէր կիւն սաաթ տէօրտէ գատար, Գումգարուտա Զիֆթէ Կէլինլէր ճատտէսինտէ 13 նիւմէրօլու խանէէտ, սաաթ պէշէն աէքիզէ գատար Սիրքէճիտ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Թիւրքիյէ էշզախանէսինտէ խասթէկեանը գապուլ էյլէր։ Ֆագբը օլանար սալ։ Կիւնլերի մէճճանէն մուաեէնէ օլունտրը կէնթիք Բաշա սոգուչունտա Լիդօր Մէրթիտի էֆ-ֆէն էշզախանէսինտէն հէր հանկի սաաթ խթէնիլիրսէ, թապիպը մումարիէյի ճէլպ օլունապիլէճէքտիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊԻ ԲՐՊՊԻՏՅԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ՍԷՐԻՐԱԹԸ ՃԻԼՏԻՃԷ
ՎԷ
ԷՖԷՆԴԱՅԻՃԷ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ

Ֆրանսա Տէրէ վէ Ֆրէնկէ Խասթալըբէրը ճէմիյէթին ալտյէ մասթասիէրինէն

ՏՕՎԹ, ՀԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճումատա իրթէսի) կիւնլերի սաաթ
Բազար իրթէսի) 9 տան
Զարշէնպէ) 10½ա գատար
Բէչչէնպէ = սապահտան 6յա գատար
Սալը = սաաթ 7ստէն 10½ա գատար

Իսթանպօլտա, Ճուղալ-օղլունտա Իրան սէֆարթիխանէսի գուրպինտէ Շերեֆ էֆ. սօղաղընտաքի 18 նումէրօլը խանէսինտէ խասթա գապուլ իտէր

ՄԱՆԶՈՒՄԼԻ ԷՖԷՔԵԱՐ ԹԷՖՐԻԳԱՍԸ (68)

ՄԻԻՐԷՊՊԻՅԷ

10

Անժէլ՝ օ անը մախուֆտա խասմիմին լիսանը մատէրզատը իլէ իտարէի քէլամ իտէր իսէմ, պէլբի թէէսիրի տահա պէօհիւք օլուր ֆիբրի իլէ, թիւրքճէ-եէ թէպտիլը իֆատէ իտէրէք,

—Պէն էօյմէք գօրգմաեօր, չիմսի գաթիլ վար պաղըրաճագ, էֆէնտի պապա կէլէճէք պուրտա, սէնին ա-եագլար գօհաճագ ֆալագա իչէրտէ, սօքա սօքա սօքա... չօղ ամը չօղ ա-ղըրսը։

—Ուզուն լաղըրտրեա վագթմ եօգ, պու կիճէ իչէրի ալտըղն հէրիֆի նէ-ըրէէ սագլատըն, տէմինտէն թաթը թաթը գօնուլուեօր խրինիզ։

—Պէն իչէրտէ հէրիֆ ալտը՝, պէն մասում մասում կիւնահսըզ դարը!։

—Կիւնահսըզ օլտուղունը բարաղա անլաթ... պէն պուրասա սէնի գօնֆէսիօն էտէրէք ապսօլիսիօն վէրմէէ կէլմէտիմ, նէ մալ օլտուղունու պիլիրիմ, չապուգ սէօյլէ հէրիֆ նէ՞րէտէ։

—Ահ վահչի ատամ. (վահչի) կէճէ եարը պիր գարը գարու գըրբեօր։

Շէմմ՝ չըկընճա պիր թէհվվիւր վէ սիւրաթլա գարեօլանը էթէքլիեինի գալտրրուպ, ալթընա պագաը. քիմսէ եօգ, գօմօտին մագամընտա գարեօլանը պաշ ուճունա վաղ իսիլմիշ պուլունան տօլապը պիւրօեը աչտը, եէնէ արատըղընը պուլամատը, աեինէ-լի տօլապա գօչտու, պագար իւգէրինտէ անախթարը եօգ, իհթիղալը պիր սատա իլէ.

—Շու աեինէլի տօլապը անախթարընը վէր. իչինտէ քիմսէ եօգա պու կիճէ սէնի աֆվ էտէէեիմ։

—Պէնիմ աեինալի տօլապ անախթարը քիմսէեէ վէրմէզ, իչէրիտէ գատընը էշտա վար, էկէր պիր էրքէք օնլարա պագբեօր, աեբպ օլուեօր...։

Օ գատընը քէնտինի չէրբլ չըպլագ էրքէքլէրէ թէչհիր էյլէմէի աեբպ օլմաեօրտա էշտասընը կէօսթէրմէսիմի աեբպ օլուեօր, անախթարը վէ՛ տեօրրմ։

Անժէլ մուհագգիրանէ պիր ճիւրեթլէ գաշլարընը չաթուպ,

—Պէն անախթար վէրմէեօր...

Շէմմ՝ գուտուրմուշ գարան կիպի պիր սըրաեբչտա իւղէրինէ աթըլարագ, Միւրէպպիյէնէնին իքի էլինի արգասընա չէմբէեուպ, սրմ սրգը թութուգտան սօնրա, գըզը ան եւսթիւ եէրէ եարընը, իւգէրինէ չըզուպ խանչէրին ուճունու իքի մէմնսինին օրթասընա տօղրու թութարագ։

—Սէն անախթար վէրմէեօր ամմա պէն տէ սէնի կէպէրթիւօր։

Անժէլ պօղուգ պօղուգ։

Պէն գաթիլ վար պաղըրաճագ...

—Պաղըրաղընն անտէ պու խանչէր կէօքսիսէ կիրէճէք...

Միւրէպպիյէնին պաղըրաճաղըմ տէմէսի՝ աչըգը միւթէհէվվիրինի թէհտիտ իչուն խի. եօգաա պաղըրմագ օնունտա հիչ իշինէ կէլմէեօր, ուֆագ պիր կիւրիւթիւ օլուպտա խարճանէն պիրի կէլէճէք տէեու, գըզ օղլանտան ղիեատէ գօրգուեօր իսի. Անժէլ՝ կէօքսի իւղէրինտէ բարլաեան խանչէրէ պագուպ պիր էօլիմ ամբրընը, պիրտէ անախթարը խամինէ թէսլիմ էթմէտիքի մանդուրը տիւչինտի, էօլիմի թէրճիհ էտէր կիպի պիրբուէր միւթէվէքքիլանէ իլէ գըզըդ գըսըդ տէտի քի։

—Իսթէր իսէ պէնի էօլտիւրիւեօր, ֆագաթ պէն անախթար վէրմէեօր...

Շէմմ պիր թէհէվվիւր պիր չիտէթը միճճասէմէ քէսիլէրէք, օլանճա դուվվէթի թաղիզիյէսի իլէ գըզը պի